

CORREO Argentino Central (Bs. As.) FRANQUEO PAGADO Concesión Nro. 1585 TARIFA REDUCIDA Concesión Nro. 216

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

ATSKIRO NUMERIO KAINA 1 PEZAS PRENUMERATA: Argentinoje ir Pietų Amerikoje 20 pezų metams; 12 pezų pusmečiui. UŽSIENIŲ kitur 30 argentiniskių pezų arba 3 am. dol. ADRESO pakeitimas veltui. RASTUS ir prenumeras siųsti: Casilla de Correo 303, Bs. Aires ASMENISKAI KREIPTIS: Avenida Boedo 737, Buenos Aires Registro Nacional de la Propiedad Intelectual No. 316340

SEMANARIO LITUANO, FUNDADO EN 1927. DIRECCIÓN, REDACCIÓN Y ADMINISTRACIÓN: Avenida Boedo 737, Buenos Aires DIRECCIÓN POSTAL: Casilla de Correo 303, Bs. Aires

LA VOZ DE LOS LITUANOS EN LA ARGENTINA

Nr. 900 BS. AIRES, KETVIRTADIENIS, GEGUZĖS — MAYO 11 D., 1950 M. Año del Libertador General San Martín 1950 METAI (AÑO) XXII

UN GRATO ACONTECIMIENTO EN NUESTRA COLECTIVIDAD

Con esta 900ª edición, "ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS" cumple una etapa más en su largo camino al servicio de la colectividad lituana en la República Argentina.

Fundado en el año 1927, nuestro Periódico lleva ya 23 años de existencia plena de luchas y satisfacciones, dificultades y triunfos, propios de una publicación en tren de constante superación y progreso, dentro del ritmo dinámico y exigente de los tiempos actuales.

"A. L. BALSAS" ostenta el legítimo orgullo de constituirse, a través de los años, en auténtica voz de los lituanos radicados en este hospitalario país. Desarrollando sus actividades sin subsidios ni subvenciones de ninguna clase, el Periódico debe su existencia al apoyo moral y material que la colectividad lituana invariablemente le ha brindado. En efecto, contamos con millares de amigos lectores que nos están favoreciendo con sus suscripciones desde hace largos años, mientras que entre nuestros avisadores figura la mayor parte de industriales y comerciantes lituanos radicados en las principales ciudades del país. Contamos entre el numeroso grupo de colaboradores con hombres mas destacados de la colectividad, como así mismo con periodistas, políticos y hombres de ciencia lituanos radicados en Uruguay, E.E.UU. del Norte y países europeos.

Los novecientos números del Periódico contienen tal vez el historial mas completo de la colectividad lituana en la Argentina desde los comienzos del siglo puesto que, registrando minuciosamente todos los acontecimientos de importancia desde el año 1927, hemos reunido a la vez, mediante valiosa colaboración de nuestros veteranos, amplio material sobre los primeros inmigrantes y las actividades de organizaciones lituanas desde su iniciación en nuestro medio.

En el orden interno, hemos observado invariable lealtad para con las autoridades y el Gobierno Nacional, estimulando al mismo tiempo entre nuestros lectores amor a su segunda Patria y respeto de sus instituciones y leyes. Por el trato favorable que siempre hemos recibido de las autoridades nacionales, creemos estar cumpliendo con esta misión a entera satisfacción de los intereses del país.

En el orden internacional, siempre hemos sostenido principios democráticos, tan propios del espíritu del Continente Americano. Entendemos que solamente la libre autodeterminación de los pueblos, respeto mutuo y colaboración sincera entre las naciones grandes y pequeñas, pueden asegurar el paz universal, elevar el nivel de vida y promover el bienestar general.

En el camino hacia el milésimo número del "A. L. BALSAS", esperamos seguir contando con el valioso aporte de todos nuestros amigos, de cuya colaboración, interés y apoyo moral y material depende el éxito de nuestra misión y el continuo progreso del Periódico.

LA DIRECCION.

ŠIAURĖS AMERIKA PAGERBĖ LOTYNŲ AMERIKIETI

Šiaurės Amerikos Fondas pirmą kartą pagerbė Lotynų Amerikos laikraštį ninka, siemietinę premiją paskirdamas Buenos Aires dienraščiui „La Prensa“ redaktoriui, Dr. Alberto Gainza Paz. Komentuodamas tą žinią ispaniškas dienraštis „El Diario de Nueva York“ sveikina „La Fundación de las Americas“ nuosprendį.

Amerikos Protestuose Minimas Lietuvos Vardas

Buenos Aires aikštė „25 de Mayo“, prieš Vyriausybės Rūmus, perpildyta Gegužės Pirmosios dalyviais, 1. 5. 1950. Dešinėje J. E. Respublikos Prezidentas, gen. J. D. Perón, ponis prezidentėnė Maria Eva Duarte de Perón ir vice - prezidentas Dr. Hortensio Quijano, priima darbo ministrų pasveikinimus. Minėjimą rengė Argentinos Generalinė Darbo Konfederacija.

LIETUVOS PAJURYJE RASTAS APDEGĖS LĖKTUVAS

Gegužės 5, 1950 švedijos žuvininkai, savo laivais žvejodami Baltijoje, 25 mylios į šiaurės vakarus nuo Klaipėdos, surado apdegusio lėktuvo griaučius. Pasirodo, kad tai amerikiečių pajūrio sargybos lėktuvas „Privateer“, kurį rusai nukirto 8. 4. 50, nužudydami 10 jame buvusių žmonių. Lėktuvas nebuvo ginkluotas. Jo apdegusius griaučius švedų žvejai dastatė Amerikos ambasada Stockholm.

Dėl rusų išsisukinėjimo ir melų, griežtos amerikiečių notes domina visa pasauli.

— PRANCŪZIJOS vyriausybė ir spauda šaukia prancūzų tautą grįžti prie pagarsėjusių tarpusavio drangškumo ir mandagumo tradicijų. Tam tikslui vyksta specialus vėjus nuo 1 iki 15 gegužės.

GEGUŽĖS PIRMOJI MASKVOJ IR BERLYNE

Visose vakarų pasaulio sostinėse Darbo šventės minėjimas praėjo didingai. Darbininkų organizacijų atstovai pasakė kalbas, surašė daug politinių ir kultūrinių parengimų; padaryta nutarimų kovoti už dirbančios žmonijos bivio pagerinimą. Jau 60 metų minima Gegužės Pirmoji ir šiemet praėjo ramiausia.

Maskvoj Gegužės 1 Raudonoje Aikštėje parodavo visos rusų karo jėgos, o karo lėktuvų prysaky skraidė diktatoriaus Stalino sūnus, gen. Vasilij Stalinas. Kariams kalbą pasakė ginkluotųjų jėgų štabo viršininkas gen. Sergej Stemenko.

Berlyno Sovietų srity bent pusė milijono manifestantų akmenimis mėtė ir policininkus, o sąjungininkų srity apie 250.000 manifestantų taipgi atakavo policiją, bet aukų niekur nebuvo. Patys rusai uždraudė savims manifestantams eiti į vakariečių zoną, matomai, bijodami, kad ta proga nuėję, daugelis nebūtų sugrįžę.

JERUZALĖ — TARPTAUTINIS MIESTAS

Jungtinių Tautų Organizacija, po dviejų mėnesių svarstymo ir statuto ruošimo, 4. 4. 50 savo komisijų posėdyje Zenevoje paskelbė Jeruzalę tarptautiniu miestu. JTO paskirtas gubernatorius dabos laisvą priėjimą prie šventųjų vietų.

Už Jeruzalės sutarptautinimą balsavo Prancūzija, Kinija, Belgija, Austrija, Naujoji Zelandija, Argentina, Domininkų Respublika, Filipinai ir Irakas. JAV ir Anglija susilaukė nuo balsavimo. JTO tarybai priklausantis SSTR atstovas posėdyje nedalyvavo.

Izraelio ir Jordanijos vyriausybės, kurių kariai saugoja šventąjį Miestą, JTO nuosprendžiui nepatenkinti. Izraelio atstovas sako, kad 104.000 Jeruzalimo žydų turi pasilikti Izraelio pilieciais, bet Irako atstovas teigia, kad „Jeruzalės gyventojai nėra Jeruzalė, o tam miestui priklausantis 100.000 arabų yra be pastogės; kodėl rasinei ir religinei mažumai turi būti teikiama pirmenybė prieš 1.250.000 arabų“?

TRYS DIDIEJI TARIASI LONDONE

JAV u. r. min. Dean Acheson 7. 5. 1950 atskrido Paryžiumi, kur tarėsi su JTO diplomatais ir karo vadais. Pasukū pasimatė su Prancūzijos u. r. ministru Robertu Šumanu. Po skubotų ir slapų pasitarimų Paryžiuje, Acheson išvyko Londonan, kur vyksta labai svarbūs amerikiečių, prancūzų ir anglų pasitarimai.

KANADOS MIESTAS VIRTO PELENASIS

St. Lawrence paupy, Rimouski miestelyje, 7. 5. 50 lėptipėvėje kilo gaisras, kurio pasekmėje 500 namų virto degančiais pelenais, antra tiek apdegė. Rimouski randasi 25 mylios į rytus nuo Quebec. Ten popierio industrijoje dirbo didokas lietuvių skaičius. Rimouski — popierio industrijos centras.

Materialiai nuostoliai viršija 10 milijonų dolerių. Gaisre žuvo vienas žmogus ir daug sužeistų.

ADOLFUI BARTOSEVIČIUI staiga mirus,

skaudaus liūdesio valandoje gilia užuojautą reiškiamie velionies žmonai Sofijai Jokubauskatei Bartosevičienei ir sūniui Alfredui Bartosevičiui. Benediktas Paždagis ir šeima.

KAZEI ŽIOBAITEI KALVELIENEI mirus,

gilaus liūdesio valandoje reiškiamie nuosirdžią lietuvišką padėką viešiem mūsų tautiečiams, kurie papuošė gėlimis jos kapą, padėję ir amžino poilsio vietą Kapuose Flores ir mums pareiškė užuojautą taip skaudaus smūgio valandoje. Liūdiniai vyrai ir sūnus: Jonas ir Jonas - Rikardas Kalveliai. Buenos Aires, 5. 5. 1950.

ARGENTINOS DARBO ŽMONĖS GEGUZINĖSE IŠKILMĖSE

Generalinė Argentinos Darbo Konfederacija, ysių amatų unijos ir visuomenė bendrai suplaukė į Gegužės 25 Aikštė Buenos Aires mieste Gegužės 1 d. pavakare, kur iš Valdžios rūmų balkono kalbas pasakė darbo visuomenės vadai ir Respublikos prezidentas gen. J. D. Perón bei ponis Maria Eva Duarte de Perón.

Milijoninės minios griausmingas plojimais lydėjo ypatingai prezidento ir prezidentienės kalbas. Aiskindamas Trečiosios Pozicijos tikslus pabrėžė, kad sudrausdamas neribotą turtuolių gobsumą ir pagerindamas dirbančiųjų būklę, kas kart pasiekia vis didesnes lygybes tarp visų šalies gyventojų. Industrijos kilimu, žemės ūkio moderninimu, mokslo ir meno institucijų tobulinimu Argentina iškarliavo žymią vietą pirmaeilių ir kultūringiausių civilizoto pasaulio tautų tarpe.

Išganingoji teorija — Trečioji Pozicija — kurią gen. Perón vyriausybėje vykina gyvenimo praktikon, ne tik pa nakina socialę nelygybę šalies viduje, bet duoda pavyzdį visam pasauliui, kaip pasiekti visuotinės lygybės ir bendro gyventojų gerbūvio.

MARŠALAS GRAZIANI IŠEINA LAISVEN

Vyriausias fašistinės Italijos karo maršalas, Rodolfo Graziani, bendradarbiavęs su Vokietijos naciais ir žudęs Italijos partizanus, civilinio teismo buvo teisistas prieš pusantro metų, bet jo byla tapo perduota karo kriminalistus teistiančiam karo teismui.

Gegužės 2. 1950 Romoje pasibaigė jo byla. Jam priteista kalėti 19 metų, bet einant amnestija, baumė sumažinta 13 metų ir 3 mėnesiais, o prikaičius atsėdėtus 5 metus ir 4 mėnesius, už 4 mėnesių jis išeis laisvėn

JAPONIJOS GENEROLAI IR SEKANTIS KARAS

Pernai Maskvos vyriausybė tvirtino, kad Rusijoj daugiau nėra Japonijos karo belaisvių. Bet nuo to laiko jau 6.000 japonų iš Sibiro grįžo Japonijon. Paskutiniame transporte, tarpe 1.600 japonų, grįžo 40 generolų. Gen. Jenhiro Iketani džiaugiasi grįžęs savo gimtinei pirmiau, negu prasidėjo karas tarpe rusų ir amerikiečių. Jie tvirtina, kad Sibire dar yra 370.000 Japonijos karo belaisvių.

— JAV MOSINEE, WIS., miestelis turi 2.000 gyventojų. Gegužės 1 jame tapo įvestas „komunizmas 24 valandom“. Prie duonos ir užpės stovėjo eilės žmonių, suimti be leidimų važiavusieji. Tas komedijas buvo suruošę karo veteranai.

— ANGLIJOS vyriausybė padidino ginklų siuntimą arabų šalims.

ARGENTINOS PREZIDENTO KALBA PARLAMENTE

Atidarant 84-tą parlamento sesiją, Argentinos Respublikos prezidentas, gen. Juan Domingo Perón pasakė didelę kalbą Kongreso rūmuose gegužės 1, 1950. Pradėjęs kalbą iš ryto kalbėjo virš 4 valandų. Prezidento kalba sklido radio bangomis po visą Ameriką.

Gen. Perón smulkmeniškai išdėstė per 4 metus savo vyriausybės nuveiktus darbus šios šalies pažangai. Aiskindamas Trečiosios Pozicijos tikslus pabrėžė, kad sudrausdamas neribotą turtuolių gobsumą ir pagerindamas dirbančiųjų būklę, kas kart pasiekia vis didesnes lygybes tarp visų šalies gyventojų. Industrijos kilimu, žemės ūkio moderninimu, mokslo ir meno institucijų tobulinimu Argentina iškarliavo žymią vietą pirmaeilių ir kultūringiausių civilizoto pasaulio tautų tarpe.

Išganingoji teorija — Trečioji Pozicija — kurią gen. Perón vyriausybėje vykina gyvenimo praktikon, ne tik pa nakina socialę nelygybę šalies viduje, bet duoda pavyzdį visam pasauliui, kaip pasiekti visuotinės lygybės ir bendro gyventojų gerbūvio.

JAV PASKOLINO ARGENTINAI 125 MILIJONUS DOLERIŲ

New Yorko Eksporto — Importo Bankas paskolino Pietų Amerikos šalims 500 milijonų dolerių. Iš tos sumos Argentina gavo 125 milijonus dolerių per JAV komercinių bankų fondus, kurių dalis eina skolų mokėjimui, o dalis žemės ūkio ir industrijos mašinų užpirkimams.

DRAMATIŠKA JAV PREZIDENTO KALBA

JAV prezidentas Trumanas 8. 5. 50 pasakė kalbą, pareiškėdamas, kad trum pu laiką paaiškės, ar įvyks trečiasis karas. Prezidentas nurodė, kad geriau išleisti 20 milijardų dolerių per kelis metus, kad išaiskint bolševikų žabangas ir laimėti taiką, negu karo laukuo-se išmesti 100 milijardų svarų sterlingų. Amerika karo nepradės, bet nuolatinių rusų provokacijų taipgi netoleruos.

PAGEINIMAI TRAUKINIUISE KONSTITUCION — LA PLATA

Tarpe Buenos Aires stoties Konstitucion ir Buenos Aires provincijos sostinės La Plata nuo 18. 4. 50 daugelyje traukinių veikia vagonas - valgykla, kituose vagonas - baras.

šiuo ruožu traukiniai eina apie valandą laiko. Argentinos transporto Ministerija įvedė tą pagerinimą keleivių patogumui. šiuo ruožu visuomet važiuoja daug lietuvių, ypatin-gai darbo, mokslo ir su reikalais ir provincijos bei sostinės vyriausybės įstaigas.

— BUENOS AIRES priemestyje Martinez prieš metą laiko pradėjo veikti pirmutinis Pietų Amerikoje penicilino fabrikas, per tą laiką pagaminęs virš 30 milijonų dozų penicilino ir 60 rūšių kitų vaistų. Ji įkūrė pasaulinė Squibb bendrovė iš JAV, su didžiausia argentiniečių kapitalo dailimi.

— PRAGOJE tariasi rusų, čekoslovakų, lenkų, vengrų, rumunų ir bulgarų karo vadai. Visa komanda rusiška. Tykodami pulti vakarus, rusai nepasitiki savo pavertomis tautomis.

NEMOKOMOS PIRTYS VYRAMS IR MOTERIMS

Buenos Aires miesto valdyba skelbia nemokamų pirtų tvarką: Moterims: Trečiadieniais ir penktadieniais, nuo 8 iki 10:40 ir nuo 16 iki 18:40 val. Vyrams: Antradieniais, ketvirtadieniais ir šeštadieniais tomis pat valandomis nuo 8 iki 11:40: Pepirį 135 ir Asambles 1300.

Vyrams ir moterims: nuo pirmadienio iki šeštadienio tarp 8 ir 10:40 ir tarp 14 ir 18:40 val. Sekmadieniais ir švenčių dienomis nuo 8 iki 11:40: Caseros 768 ir Av. Sáenz 1460.

— BELGRADE 7. 5. 50 mirė serbų provoslavų patriarčas, Dr. Gavril Dozič, 67 m. amžiaus. Nacių okupacijos metu jis buvo kelis metus kalinamas koncentracijos stovyklose Vokietijoje.

— ANGLIJOS narai prie škotų salos Mull aptiko ispanų laivą „Florencia“, nuskenusį prieš 300 metų su 30 milijonų aukso sterlingų.

Visi dalyvaukim Balso vajuji!

Gegužės mėnėsis — „Argentinos Lietuvių Balso“ vėjus mėnėsis. Jis surištus su „A. L. Balso“ numerio 900 išleidimu ir mūsų spaudos laisvės atgavimu. Visi gerbiami skaitytojai prašomi prisidėti prie šio vėjus. Vėjus metu prenumeratoriams duodamas dovanos naujingomis knygomis. Redakcija ir Administracija.

Visi A. L. Balso prenumeratoriai gauna dovanas: vertingas knygas

IR IDOMŲ „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSŲ“ KALENDORIŲ 1950-TIEMS METAMS. NESIVĖLUOKIT UZSIPRENUMERUOTI SAU IR SA TO ARTIMIESIEMS IDOMIAUSIĄ LIET. LAIKRAŠTĮ P. AMERIKOJE.

ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS

Prenumerata metams: Argentinoj ir visoj Pietų Amerikoj 20 Argent. pezų (½ m. \$ 12) Europon ir šiaurės Amerikon 3 doleriai metams. Kitur užsienin 3 USA dol. metams. Raštus, pinigus adresuoti sekanciai: ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSAS CASILLA DE CORREO 303, Bs. As. Redakcija ir Administracija Avenida Boedo 737. Tel. 45-4444

„A. L. BALSA“ 900 ISLEIDŽIANT

Spaudos baruose — Aušros gadynė, apie tremtinių ir pogrindžio spaudą šiame „A. L. Balso“ numeryje telpa keli mūsų bendradarbių straipsniai. Telpa organizacijų ir spaudos bendradarbių pasveikinimai. O kadangi Nr. 900 išsina kaip tik gegužės mėnėsi, „A. L. Balso“ vėjams mėnėsi, tai gerbiame jį skaitytojai iš visų Argentinijos dalių slūdnia savo laikraščiu morali ir materialiai paramą.

900 numeris, tai stamboka skaitlinė. Ne tik išsivijoje, bet ir Lietuvoje ne visiem „paudos organams teko tokio žilo amžiaus sulaukti.

„Argentinios Lietuvių Balso“ išsilai kymas, nugalėjimas visokių kliūčių, perygyvenimas svetimoje ir „savųjų“ darytų apsunkinimų įrodė, kad vieningai dirbdami tikrai galime lietuvišką spausdinimą žodį išlaikyti gyvai, per kurį šios padangės lietuvių dvasiniai susirūsa su viso laisvojo pasaulio lietuviškąją spaudos šeimyna.

Nenorime mes, kad mus sveikintų tie, kuriems nepriklausomos spaudos darbas yra svetimasis; bet mes trokštame, kad visi Argentinios lietuviai, branginant jokiai partijai ketovantį, laisvajį spaudos žodį, kovojantį vien už lietuvių tautos gerbūvį, įj parremtų. Pradedant laukų darbininkais ir baigiant stambiausiais mūsų industrialistais norime, kad dešimtajai numerių šimtą pradedantis laikraštis turėtų visų paramą, neatsižvelgiant į asmeniškas propagandas. Šia proga visus mielus tautiečius kviečiame talkon.

SVEICARIJOS SPAUDA UZ BALTIJOS TAUTAS

Užpildami amerikiečių lėktuvu ne savo, bet Baltijos padangę rusai nei nepagalvoje, kad dėl to užpuolimo gali netekti savo grobio. Štai ELTOS pranešimas tuo klausimu:

J V lėktuvus pasirodė ties Liepojom, 8. 4. 50. Rusai parėškė amerikiečiams protestą dėl sienos pažeidimo. Jei Vašingtonas galėtų dėl to keno protestą priimti, tai tik iš Latvijos ar Lietuvos ministerio Vašingtone, bet ne iš Višinskio. Višinskio protestas panašus į urzgimio lokio, kuris sulėdo dantis ir stirmos gerkle, priklydusią bitele koja nuspaudė ir emė urgti bičių spiečių, kad jos pažeidžia jo dantų valdomą karalystę. Višinskio teisė plėsiųjų žverų teisė. Dėl to rusų protesto pasisakydama tiek J V, tiek vakarų Europos spauda sutartinai pažymi, kad Baltijos valstybių teritorija nėra Rusijos teritorija ir kad Baltijos kraštų okupacija nėra pripažinta. Laisvojo pasaulio nusistatymą tuo klausimu gerai iliustruoja sveicarių „Die Tat“ (4. 13.):

„Rusų bausis riksmas dėl amerikiečių lėktuvo sienos pažeidimo prie Baltijos jūros duoda įdomų tarptautinės teisės klausimą, kuris regiamai buvo pamiestas. Būtent, Vašingtonas tebeiliko diplomatinis santykius su Latvijos, Estijos, Lietuvos valstybėm ir šitų kraštų įjungimo į Sovietų Sąjungą nėra pripažinta. Dėl to Vašingtonas negali pripažinti, kad Baltijos teritorijos persikidimas būtų sienos pažeidimas. A propos tarptautinė teisė: sukliamas didelis trinkamas dėl svetimo lakūno pasirodimo ties Liepojom, bet patys rusai Latvija minto šimtais tūkstančių batų, kad tatau pasirodo strategiskai naudinga. Dar vis auto ritetingas Molotovas kitados iškilmingai pareiškė: „Paskutinįjį dviejų dešimtmečių patirtis sukūrė gerą pagrindą konsoliduoti santykiams tarp Sovietų Sąjungos ir jos baltiškių kaimynų. Yra netiesa, kad tarpusavio pagalbos paktai reikiška Sovietų Sąjungos kaimynais, Estijos, Latvijos, Lietuvos reikalus. Visai priešingai, pasirašiusiųjų valstybių suverenumo neličiamybė šiuose pakuose yra pripažinta ir nesikišimo principas yra juose sustiprintas“. Taip kalbėjo Molotovas 1939. 10. 31. Nepraėjo metai, ir 1940. 6. 17. (i Lietuva 6. 15. ELTA) raudonoji armija įžygiavo į Baltijos kraštus, ir tas pats Molotovas aneksavo tris valstybes — Latvija, Estija, Lietuva. Dabar jis skundžiasi, kaip nukriausta nekaltybė, amerikiečių lėktuvu, kuris pažeidė erdvės neličiamybę viršum Latvijos. Bet kaip Molotovas vykdė savo nesikišimą į Latvijos reikalus? Naktį, 1941 m. iš birželio 13 ir 14 diena, motorizuota kariuomenė, susidedanti iš rusų tautybės saugumo policininkų, užpuolė Latvija, kad tūkstančius latvių ištrauktų iš lovy, sugrūstų į purvinus gyvulinius vagonus ir išgabentų į Sibira. Taip baigėsi tada Latvijos tragedija. Taip baigėsi tada Molotovo žodžio laužymas...“

Tame pat nr. laikraštis deda Baltijos pakraščį žemėlapi. Pažymėtina, kad žemėlapis išvengia dažnai užsieninių žemėlapių daromos klaidos Lietuvos teritorijos apibrėžimo ir Vilniaus bei Klaipėdos atvilgiu. Vilnius čia yra Lietuvos sienose.

TREMTINIAI UZVALDĖ BOLŠEVIKŲ MITINGUS

JAV lietuvių kolonijose vyksta „šaltas karas“. Neapkęsdami bolševikiškų agentų tarnavimo Lietuvos okupantams, iš tremties atvykę lietuviai „sutvarko“ bolševikų rengtus mitingus. Pabėgėliams žmonės tiki, nes jie pergyveno abi okupacijas ir žino, ko yra verti Hitlerio ir Stalino „pyragai“.

Pavyzdžiui, Rockford, Illinois, rusų agentai, nusigandę tremtinių 20. 3. 1950 banded atidėti mitingą, bet kadangi buvo kviesiti visi lietuviai, tai tremtiniai vistiek susirinko, padarė nutarimą, kad JAV išdeportuoti rusų agentus ir sudėję 5.80 dol. sumokėjo už vietą ir šilumą.

„Naujienu“ laidos iš 21. 3. 50 pirmame puslapyje telpa to dienraščio korespondento aprašymas, kaip bolševikų ruostame mitinge Cleveland, Ohio, tapo pasmerkti bolševikai. Taip patime zodis zodis:

„Vakar, kovo 19 d., vietos bimbiniškai suruošė kalbas pačiam A. Bimbai. Buvo kviečiami lietuviai ir slovenų auditorija, kur buvo prikepta vištų ir dešrų. Rengėjai laukė daug svečių ir karštos Bimbos kalbos apie Stalina.“

Bet Clevelando lietuviai sugadino visą reikalą. Prieš „kermosiaus“ pradžia tvarkingomis gretomis atmaršavo 500 pikietininkų. Jie užpliekė visą svėtainę. Jei neskaityti kelių Bimbos davatų, niekas ir vidų nėjo. Kelios dirso parodyti savo liežuvius, bet buvo tuojau nufotografuoti. Nors dar nebuvo Velykos, bet viena kita buvo apdovanota kiaušiniiais.

Už kiek laiko pastrodė ir „drangas“ Bimba, dviejų saviškių lydymas. Pikietininkai idavė porą lapelių, kuriuos atspausdino Clevelando Amerikos lietuvių demokratines organizacijas. Jis piktai pradėjo kažką niurgzti po nosimi.

Tuojuo šalia Bimbos atsirado didelis Stalino paveikslas.

— Bimba turi bučiuoti Stalina! — pradėjo šaukti minia. Minia šaukia bet Bimba nei krust, Stalino jis nenori bučiuoti.

Kaškas nuėmė Bimbai kepurę prieš Stalina. Tuo tarpu Stalino paveikslas buvo prineštas labai arti Bimbos ir jis duotas pabučiuoti.

Kas atsitiko tuo momentu, „Naujienu“ korespondentui neteko savo akimis matyti. Vieni sakė, kad Bimba buvęs nelankstus, kiti pasakojo, kad jis „neišlaikęs linijos“ ir Stalinas jam „smarkiai išpyręs“. Korespondentui teko matyti, kad Bimba prieš Stalina kėlėsi nuo grindų. Jo lūpa buvo raudona, o rankoje jis laikė peilį.

Ten pat buvusi policija greit iš jo peilį atėmė ir aukų nebuvo. Bimbos nusisipurtimas dėl Stalino paveikslu tuo ir buvo baigtas.

Atvykus Bimbai kalbos sakyti, kažkas kvietė susirinkusius ir vidų. Atsirado kalbėtojų, kurie sakė karštas kalbas, tiktai jos buvo nukreiptos prieš komunizma.

Salėn suėjusieji priėmė rezolucija, kurioje pasmerktas, Bimbos. Andriulio, Mizaros ir jų draugų darbas. Vėliau susirinkusieji atgiedojo Jungtinių Amerikos Valstybių ir Lietuvos himnus. Tuo ir baigėsi bimbiniškų ruostas mitingas.

Buvo daug policijos, bet susirinkimui tvarkingai einant, jai nebuvo kas veikti“.

Rašydamas apie pikietavimus (kelio pastojimus), „Keleivis“ sako, kad užpildinėjimas yra įprastas tik namais ir bolševikams. Bet „Vienybė“, nepritaridama kruviniems susirėmimams, vienok pabrėžia, kad bolševikai — vėją sėję, andrą pianna. Lietuviai negali pakeisti tų rusbernių, kurie pritaria lietuvių tautos naikimui trimimais iš jų gimtinės, pavergimais ir žudymais.

TITO IR ZILLIACUS

Koni Zilliacus, buvusis Anglijos parlamento Darbiečių partijos narys ir komunistas, balandžio 3 atvyko Belgradan. Jugoslavijos sostinėje jis tarėsi su maršalu Tito, su u. r. ministru Edvard Kardelj ir su komunizmo teoretiku Moshe Pijade.

Buvusis Stalino garbintojas susidrangavo su didžiausiu jo priešu.

Pirmiau Maskvos viešpaciai keikė tik trockistus. Paskui į jų kompaniją dadedo titininkus. Dabar „gans velnių“ ir Zilliacus.

Stalino imperijos ribose paabejojusius draugus pagydo švinu arba jie miršta nuo širdies ligos. Sunkiau apsidirbti su tais komunistais, kurie laisviniame pasaulyje gyvena ir kasasi po Kremliaus saulės pamatais.

NUŠIPRUKITE

A. Vilainio leidžiamą knygą susiuviniams: žmogus, kuris amžinai keliaivo.

Knygoje telpa apie 150 nuotraukų ir iliustracijų iš Lietuvos. Knyga turės virš 300 puslapių. Čia reportažų forma aprašoma senieji pilkalkiniai, pilyų, žymiųjų vyrų tėviskės, didieji kultūros paminklai, religinės, tautinės šventovės ir visa kita kas brangu ir miela lietuvių sielai. Knygą iliustravo dail. J. Pautienius.

Pirmas sąsiuvinys jau išėjo iš spaudos. Kiti pasirodys kas 2 sav. Kiekvieno sąsiuvinio kaina 0,50 dol.

Užsakymus su pinigais siųsti autorui:

Mr. A. Vilainis-Šidlauskas, 5300 W. 23-rd Pl., Cicero 50, Ill., USA.

Pasaulio Lietuviai

BOLŠEVIZMAS STOVI KAIP ANT MOLINIŲ KOJŲ

„A. L. Balso“ jau buvo rašyta, kad minint Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo 32 metų sukaktį, buvusis Lietuvos prezidentas, Dr. Kazys Grinius, pirmutinis iš lietuvių kalbėjo per Amerikos Balso (Voice of America) radio ir okupuotos Lietuvos žmones. Tarp kita, Dr. Grinius pasakė:

„Gera! išdėmėkite, kad bolševizmas nėra nenugalimas. Nežiūrint jo didelių ir klastingų laimėjimų praėjusio karo pabaigoje, jis, kaip ir buvo, taip ir pasilieka milžinas su molinėmis kojomis. Laisvisis demokratinis pasaulis yra pakankamai pajėgus nušuntu nuo žemės paviršiaus bolševizma, kaip buvo nušuntuos fašizmas ir nacional-socializmas. Jungtinių Amerikos Vaisių ir jos sąjungininkų neįsivaizduojamai aukšta medžiaginė gerovė, didi kultūra, neturįs pavyzdžių technikos lygis ir vis nauji išradimai, milijonai laisvų pilnų iniciatyvos ir sumanumo žmonių gali užtikrinti pergale prieš despotiškąjį bolševizma. Pasaulio istorijoje yra gausių pavyzdžių, kad vergų armijos visometu subyrėdavo, kai tik jos susidurdavo su laisvais kovotojais.“

Todėl, nors jūs šiandien ir gyvenate didžioje pavojuose, bet nenustokite vilties, kantrybės ir pasitikišimo Lietuvos Tautos ir Valstybės prisikėlimu. Gerai žinau, kad svetimoji priespauoda persekioja ne tik kiekvieną jūsų žingsnį ir žodį, bet stengiasi pavergti ir jūsų mintis. Atmeskite svetimą klastingą propagandą! Išsaugokite savo žmogiskąjį ir lietuviškąjį tautinį padurumą! Visus įvykius ir pavergėjų pagyras vertinkite kritiškai. Visomis galimomis priemonėmis gelbėkite vien tik ir padėkite visiems kitiems perygynti sunkius laikus. Samoningai vengkite neapramingų aukų. Sino metu svarbiausias visų mūsų uždavinys, kad juo didesnis lietuvių skaičius išliktų ir fiziniai ir moraliai sveikas“.

KAUNO INVALIDŲ SIUVYKLA PO VANDENU

Kaune, Ožeskiečės gt. 1 Nr. veikia invalidų kooperacijos siuvykla. Piasak „Tiesos“ (I. 14 d.) ji jau istėji treji metai apsemta vandeniui. Pagaliau atėjusi laiminga valanda: „Kauno miesto komiteto pramonės ir transporto skyriaus vedėjas drg. Jegorov vienu balsu atsakė: Vandentiekio kranaui jau atremontuoti ir dabartinis mo tu visi pamėnti trūkumą pašalinti“. Tačiau praktiškai įvykė kiek kitaip. Tiesa, maskolis Jegorovas davęs parėdima padaryti remontą, tačiau, „atiktas remontas — fasado tinko išlyginimas ir išorinės sienos nudažymas nepakeitė padėties — vanduo vėl pradėjo skverbtis į siuvykla ir šį kar tą užliejo dar didesni plotą negu anksčiau... Vanduo gadiną visą pastatą, gadiną mūsų siuvyklos mašinas, įrankius, medžiagas...“

Vadinasi, TSRS-e visada kairė nežino ką daro dešinė.

APDOVANOTAS LIETUVIŲ EDIKAS

„Už įžymius nuopelnus atstatant ir vystant Lietuvos TSR liaudies ūkį, ryšium su gimimo 50-osiomis metinėmis, Lietuvos OSR ministrų tarybos pirminko pavadojuotų Pisarevo Vasilių, S. Iļjos, apdovanoti Lietuvos OSR Aukščiausios Tarybos Prezidiumo Garbės raštu“. — Tokį įsaką 1950 I. 9 d. Vilniuje išleido LTSR aukščiausi šioji Taryba.

Kaip žinome, draugas Pisarev oficialiai yra paskirtas Lietuvos OSR ministro pirminko M. Gedvilos pavadojuotoju, gi faktiškai jis yra nevainikuotas Lietuvos karaliukas.

V. GOSTAUTAS, buv. Marijampolės apskr. virš. ir majoras Antanas Andriūnas atvykę Kolombijon, Medellín mieste dirba kaip žyrgyno administratoriai, ir jojiimo instruktoriai.

VENEZUELOJE pora lietuvių turėjo imtis kito verslo, tos šalies vyriausybė išleido įstatymą, kuriuo einant sveitimsaliams draudžiama būti viešbučių, barų ir restoranų savininkais.

LIETUVIS — GENERALINIS JAV KONSULAS BATAVIJOJE

Albertas Čižauskas yra JAV generalinis konsulas Bataviyoje (Jakarta), Indonezijoje.

Jis yra ilgametis State Departmento valdininkas ir vedęs lietuvaite žmona — Genovaitė Ambraziejūtė iš Brooklyno. Kaip Dėdė Ambroziejūc, taip jo žentas ir minėtoji jo dukterė yra Naujienu ir kitų Amerikos lietuvių laikraščiu skaitytojai.

KANADOS Montrealy, anot „Nepriklausomos Lietuvos“, komunistų vadai pasitraukė iš savo partijos ir subėgė į šv. Kazimiero atilaidus kloja dolerius Dievui ant garbės.

DR. A. GREIMAS profesoriauja Egipte, karaliaus Faruko universitete, Aleksandrijoje.

JONAS GILYS, „Sviturio“ r-daktorius, Northwestern universiteto studentas ir „A. L. Balso“ bendradarbis, Chicago, Ill., sukūrė šeimos židinį, 18. 3. 50. apsisveddamas su savo sužadėtine p-le Carolyn Young.

RASYTOJAS VYDŪNAS tebegyvena V. Vokietijoje, Detmole. Didžiam mintytojui ir kūrėjui siemti su kaku 82 metal amžiaus.

LIETUVOJE okupacinė rusų valdžia ima po 7 rublius nuo kiekvieno žmogaus, kuris nori iėti bei bažnyčia. Primeną Kražius...

VLIK'Ų ATSTOVAI TARĖSI SU VOKIEČIAIS

Vakary sąjungininkai iš vienos pusės, rusai iš kitos, tariasi su Vokietijos vyriausybe. Su vakarų Vokietijos vyriausybe tariasi ir lietuviai. ELTA, tarp kita, praneša:

Sidzikauskas ir Brazaitis, VLIK'o ipareigoti, pasimatė su aukštu Federalinės Vokietijos kancelerio Adenauer biuro pareigūnu Dr. Ditmanu.

Dr. Ditmanui buvo išdėstyta Lietuvos tragedija nuo Ribentropo susitarimo, po toėjusi okupacija, sukilimas su laikinąja vyriausybe, vokiečių okupacija. VLIK'o susidarymas, jo struktūra ir veikla Lietuvoje ir persikėlimo ir emigracijai, teisinė Lietuvos padėtis, diplomatinii atstovybių buvimas, tremtinių emigracijos eiga ir liekančiųjų problemos. Po informacinės dalies nurodyti lietuvių artimiausi pagedavimai:

- turėti faktinį kontaktą su Vokietijos vyriausybe;
- tam kontaktui nuolatos palaikyti ir Vokietijoje liekančiųjų Lietuvos piliečių reikalams atstovauti turėt konsularinio pobūdžio įstaiga;
- aptarti su Vokietijos vyriausybe bendruosius politinius klausimus, kurie galėtų būti svarbius tiek Vokietijai, tiek Lietuvai. Tam reikalui prašytas atėyti pasimatymas su Adenaueriu.

IŠ V A D O S :

- Delegacija santykius sumezgė tiek su kancelerio įstaiga, tiek su pagrindinėmis Bundesstago grupėmis. Visur sutikta buvo šiltai ir paslaugiai. 1. Tam daug padėjo senos asmeninės p. Sidzikausko pažintys.
- Svarbu toliau tos sumezgtus santykius plėtoti, konkrečiais reikalais raštu parengiant mūsų dezideratus.
- DP, ypač Vokietijoje pasiliekančiųjų, reikalais būtina skubiai gauti audiencijas ir atitinkamus pagedavimus įteikti tiek André Francois Poncet, tiek McCloy, tiek Robertsonui.

ANGLIJOS LIETUVIAI ORGANIZUOJA TEATRĄ

„B. L.“ praneša, kad Anglijos lietuviai susirūpinę sudaryti Anglijos lietuvių teatrą, kuriam vieta numatyta Manchesterio. Organizatorium pakviestas b. Marijampolės teatro, o tremtijoje „Aitvaro“ teatro Detmole, aktorius Kvedaras, kuris Anglijos lietuvių teatro kolektyvan pakvietė šiaulių teatro b. akt. Masiulį ir žemaičių teatro akt. Dainauską. Pradžiai kolektyvas nusistatęs statyti Vaičiūno „Sudrumstąjį ramybė“.

VLIK'o pirm. prelato M. Krupavičionis pastangomis, Lietuvių Krikščionių Demokratų partija priimta į NEI, t. y. į tarptautinę krikščionių demokratų sąjungą, kurios posėdyje 10-11 vasario, 1950, lietuvių klausimui raportavo ir gyne lenkų prof. Glaser.

LITHUANIA“ „Ruport Brooke parašyta poetinė drama, tapo suvaldinta Meksikos sostinėje, rašo „Nepriklausomos Lietuvos“ bendradarbis J. A. Valickas.

MOKYTOJAS JUOZAS KALĖDA, kilęs nuo Lūdinvavo, 57 m. amžiaus, nuo širdies smūgio mirė Kolombijoje.

TADAS PETKEVIČIUS ir Kaz. Slezevičius, abu profesoriau Varybų Lietuvoj, ištremiti Sibiran.

KUN. PR. AUKŠTAKALNIS mirė JAV vasario 20, 1950.

ALGIRDAS BRAZIS, su San Carlos Opera dainuoja Kanadoje ir žada apsilankyti Pietų Amerikoje.

SKANDALAS RYMO KATALIKŲ SUSIVIENIJIME

Prieš daugelį metų atskilę nuo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje katalikų politikieriai sutvėrė atskirą pašalinę organizacija, Susivienijimą Lietuvių Rymo Katalikų Amerikoje. (Prieš keliolika metų nuo S. L. A. atskilę bolševikai sutvėrė taigpi atskirą Liet. Darb. S-mą).

Rymo Katalikų Susivienijime iškilio didelis skandalas: Patys Rymo Katalikų Susivienijimo nariai kreipėsi į JAV teisma, prašydami, kad teismas priverstų to S-mo vadovybę grąžinti organizacijai nelegaliai pasisavinus 19.151.50 doleriu. Skundėjai, patėrdėdami, kad 5 apskusti pareigūnai nuo 1944 m. liepos 1 d. sudarė daugumą Amerikos Lietuvių Rymo Katalikų Susivienijimo direktorių taryboje, kaltina Kvetką, kad jis, pritariant kitiems 4, pasipelne daugiau negu 16 000 doleriu iš konversijos (apdraudž. nekeisčio keitimo) plano, Susivienijimui kainavusio 80.000 doleriu ir padarė klaidingą ir klastotą pranešimą susivienijimo konferencijai apie visą konversijos planą.

Kaltinamas ir to S-mo pirm. L. Šimutis, išd. P. Krasauskas, izdo globičėjai G. Venslova ir V. Abramaitis. Bet labiausia kaltinamas sekr. W. T. Kvetka.

ALRES vadovybė įsakė susivienijimo advokatu John S. Lopatto atstovauti susivienijimą teisme ir ginti apskūstuosius. Skundą prieš dabartinę katalikų susivienijimo vadovybę pasirašė nariai: Frank Katilius, William Loscoskis, Simon Galinas, Joseph Venlauskas ir Albert J. Valibus. Juos atstovauja advokatai John R. Verbalis ir Thomas C. Moore.

VYSKUPAS KUN. DR. VIPARTAS ATKVIETĖ V. JAKUBENĄ

Lankydamasis Pietų Amerikoje Z. K. Vipartas buvo paprastas Romos misionierius. Čia atsiskyrė nuo Romos, o nuvykęs į JAV tapo kunigu, vyskupu, daktaru ir Vestville, Ill. Senosios R. Katalikų Bažnyčios klebonu. „Dirvos“ laidoje iš 16. 3. 50 telpa garsaus pianisto Vlado Jakubėno padėka tam vyskupui, už jo pakvietimą iš tremties ir paramą pirmomis iškūrimo dienomis. Pakvietė patartas Lietuvių Protestantų Sąjungos pirminko Dr. M. Devenio.

„Nezaleidžinkai“ JAV turi gana daug parapijų. Visi jų turtai priklauso patiems parapijiečiams.

ANTANAS KATINAS, dirbęs „Varpo“ spaustuveje ir Kazys Gilandis, dirbęs „Spindulio“ spaustuveje Kaune, dabar gyvena Australijoje ir dirba spaustuveje Sidney.

SIRVINTISKYJE IŠTEIGĖ „BOLŠEVIKĄ“

Komunistai suvarė sirvintiškų kalmo ūkininkus ir liepė pasirašyti lakūtus, kuriuose sakoma, kad jie savū noru stoji į kolchozą. Kaimiečiai apie bolševizmą ir klausyti nenorėjo, tuo tarpu rusai sirvintiškų kolchozų pavadinu „Bolševikas“.

Bet ūkininkai ir Lietuvoje veikiančieji komunistai žino, kad įsteigiant „Bolševikas“ subyrės ir šipulius tą patį rytą, kada okupantas bus priverstas nešti kalį iš Lietuvos.

J. MAKAUSKAS, provizorius, paskirtas Liaudininkų atstovu VLIK'e.

DR. A. GERUTIS, ministeriui Dr. Šauliui mirus, eina Lietuvos atstovo pareigas sveicarijoje.

DR. VACLOVAS ŽYGAS ir Dr. Maksas M. Svirklis iš tremties atvyko Naujojon Zelandijon.

LIETUVIAI TREMTINIAI ATVYKĖ AMERIKON

Rugsėjo 21 d., 1949, laivu „General Holbrook“ į Bostoną atplaukė 38 lietuvių šeimos. Atvyko:

Vladas Adomavičius, Algimantas Antanėlis, Edmundas Baltūnas, Zigmas Baranauskas, Marija Bastys, Juozas Čekavičius, Aleksandra Dobkevičiūtė, Mikas Dangalis, Kazys Daunys, Aleksandras Dobkevičius, Mikas Druškas, Romualdas Dymša, Antanas Gaušas, Vaclovas Gedvilas, Adelė Grybauskienė, Benediktas Jankauskas, Eduardas Jovaiša, Juozas Jucevičius, Petras Jurgavičius, Albinas Juškus, Aleksandra Kalinauskas, Mykolas Kirkilas, Petras Lickus, Jonas Liudžins, Matas Mickus, Ona Mikalajuniene, Emilis Milkoraitis, Valerijonas Minauskas, Albinas Parulis, Edvardas Petkevičius, Vladas Rasciauskas, Aleksandras Ričkus, Vladas Šateikis, Bronius Stračenkaitė, Ona Šeraj, Bronius Vasilionis, Jonas Venckus ir Pranas Zelba.

Rugsėjo 20 d., 1949, laivu „General Black“ į New Orleans, La., atvyko 25 lietuvių šeimos. Atvyko:

Arturas Armonas, Povilas Banionis, Marta Betneris, Jurgis Briedis, Antanina Damijonaitienė, Donatas Gabaliauskas, Romualdas Ganiprauskas, Romas Gintautas, Alfonsas Iglutis, Izabelė Kriščiūnienė, Albertas Kupčikas, Anatolijus Krupėnas, Janina Landsbergienė, Janina Lasaitė, Anna Mišauskas, Jonas Narūkynas, Fridrichas Paliskas, Bronė Perkunas, Kostas Preigauskas, Juozas Rakauskas, Julia Sinkevičius, Pranas Sukonis, Vladas Šimonis, Stasys Tareila ir Algirdas Šimockis.

Rugsėjo 24 d., 1949, laivu „General Blatchford“ į New York atvyko 60 lietuvių šeimų. Atvyko:

Vladas Adomavičius, Vladas Bagdonavičius, Antanas Baltušaitis, Lili Barcaitė, Stasys Bikulčius, Vytautas Bilininas, Vytautas Bušeika, Antanas Dagys, Ona Dmukauskas, Valė Dobrovolskis, Petras Furmonavičius, Vladas Galinkevičius, Juozas Jezukaitis, Stasys Jurgilas, Stasys Kalvaitis, Mykolas Kapočius, Pranas Kavaliunas, Aleksandras Kavaičiūkas, Jonas Kiveris, Bronius Klimavičius, Povilas Korla, Vilius Kubilins, Justinas Kurras, Jurgis Lenderskis, Juozas Lekas, Povilas Lingaitis, Juozas Lubinskis, Stasys Lukoševičius, Stasys Marcinkevičius, Veronika Marijonaitė, Zibuntas Mikšys, Veronika Mikalauskas, Antanas Mockaitis, Antanas Morušis, Stanislava Ordaite, Vladas Paveičius, Jonas Palubeckas, Adolfas Paukstys, Pranas Petruskas, Pranas Ramaika, Viktoras Rutkauskas, Vladas Sabaliauskas, Jonas Saikunas, Juozas Saladzius, Juozas Sikorskis, Stasys Skrupauskas, Kazimieras Sobutas, Algimantas Šlepetys, Alfredas Staudė, Ursulė Stocikaitė, Pranas Staškevičius, Teresė Stukienė, Pranas Sverėika, Julija Vailokaitienė, Albertas Vaščūnas, Mečiolas Valėvila, Lucija Valtas, Jonas Visbara, Anelė Žilinskas, ir Vytautas Zymantas.

Rugsėjo 26 d., 1949 laivu „General Haan“ į New York atvyko 35 lietuvių šeimos. Atvyko.

Kazys Aišauskas, Viktoras Balundis, Arturas Dreslius, Vincas Galeckas, Jonas Gendruilis, Stasys Grižas, Valerijonas Indrulėnas, Jurgis Jakutis, Aleksandras Jančys, Fulgintis Janonis, Algirdas Janušaitis, Povilas Jonušis, Jonas Juodišius, Mykolas Kuvėdas, Marcelė Milerytė, Kazimiera Narbutienė, Jonas Petruilis, Norbertas Plochavičius, Antanas Ramanauskas, Algirdas Ramonas, Antanas Ripskis, Vincas Šaulis, Vytautas Senkevičius, Adolfas Šermukšnis, Adomas Šernas, Daiva Šilingas, Justina Skurvidienė, Juozas Stancienka, Emilija Telkys, Kazys Vaitkus, Pranas Vasiliauskas, Antanas Empakaris, Julius Gravrokas, Juozas Jurkštaitis, Juozas Kavaliauskas, Zofija Kazekauskienė, Adolfas Krajauskas, Kazys Kriščiūkaitis, Elena Liubavičius, Kostutis Matukas, Teresė Moskienė, Mykolas Pakštys, Mindaugas Tomkus ir Rozalija Vrubliauskienė.

BOLŠEVIKAI STATYS PAMINKLĄ ALEKSIEJOVKOJE

Bolševikų — vokiečių karo metu Sovietų Sąjungoje buvo sudaryta t. v. „Lietuviškoji divizija“, kurią sudarė iš Lietuvos pabėgė bolševikų pataikūnai bei jų pakalikai. Toli gražu jų nepakako tokiam vienietui, tad į diviziją buvo įskirti ir rusų daliniai. Ši divizija kovėsi kai kuriuose fronto vietose, buvo vokiečių sumusta ir turėjo labai didelių nuostolių. Tose vietose, pasak „Tiesos“, esą palaidota daug lietuvių karių ir esančios įrengtos „lietuvių karių kapinės“, kuriose, be kitų, išlisi šie karininkai, maj. Gužauskas, kap. Sipavičius, kap. Kudla, kap. Žolneris, Viktoras Jacenevičius ir kt.

Lietuvybės Apsaugos Darbe

Lietuvių švietėjų ir kultūrininkų konferencija, įvykusi Vokietijoje, vadovaujant VLIK'o pirm. prel. M. Kru pavičiui, stovėdama aktyviai, o tik Lietuvoje atėjūnų židomi ne tik Lietuviai, bet ir pati Lietuva, o išelviųje lietuvių tarpdvy gyvenimas, ir lietuvių neretai naikina patys lietuvių, konferencijos dalyviai visais balsais, tarp kita, nutarė:

1. Artimųjų uždavinių reikalai:

a) Stengtis, kad biologiskai išsilauktyt visi lietuviai, šiuo ar tokiu būdu atitrukę nuo savo tėvynės, ir kad veiksmingai būtų išlaikyta jų lietuviškumo, o ten, kur pastebimas nutautilimo procesas, būtų imamas priemonių sustabdyti ir nutautilimui lietuviams sugrąžinti ir gyvasias gretas;

b) Visus atsidiurusius šiaipus geležines uždangos lietuvius ipareigoti būti mūsų tautinių vertybių saugotojais ir lietuviškos kultūros kūrėjais kad žengtume žingsnis žingsniu su vakariečiais ir veiklį dalyvaume jų pašangoje bei jų laimėjimose;

c) Visais galimais būdais kaupti mokslo ir kultūros vertybes ir jas parinėsti ir atvaduotąją Lietuvą;

d) Visiems laisvėje esantiems lietuviams darniai ir veikliai išjungti ir didžiai ir šventai kovą už Lietuvos politinę laisvę.

2. Organizacinės santvarkos reikalai:

a) Neatidėliojant pradėti vykdyti mūsų tautinių diasporų organizavimą pagal Pasaulio Lietuvių Bendruomenės santvarkos nuostatus, sudarant atskiruose kraštuose PLB organizacinius vienetus;

b) Visais kanalais veikti JV lietuvių nuotaiką, kad ji būtų palanki PLB, pradedant organizavimo darba iš apačios;

c) Susirūpinti tautinės lietuvių organizacijos įteisinimu vakarų Vokietijoje, kad jau dabar IRO globos neturintieji lietuvių galėtų reikštis PLB organizacijos rėmuose.

3. Naujųjų ir senųjų emigrantų organizacinės veiklos reikalai:

a) Naujieji ir senieji emigrantai veikia bendrose organizacijose;

b) Naujųjų emigrantų uždavinys, įėjus į senųjų emigrantų organizacijas, virsti lietuviškais aktyvu, ugdant senųjų nusiteikimus pereinai Pasaulio Lietuvių Bendruomenės formas ir populiarinti jų tarpe lietuviškumą išlaikymo programos idėjas;

c) Lietuviškumo aktyvo idėjos brandinimas ir planai parengiami vietinio pobūdžio klubuose.

d) Naujieji emigrantai neišleidžia iš galvos minties būti pasiruogusiems kiekvienam metu grįžti atvaduotoms tėvynėn ne tik patiemis, bet nepaliamama ieško senųjų emigrantų tarpe norinčių grįžti išlaisvintu Lietuvon;

4. Vakarų Vokietijoje iškūsimams, bet norintiems emigruoti padėti, kad juo didesnis skaičius galėtų tautai padaryti. Tarp kita, Austrijoje pasilikusių lietuvių atkelti vakarų Vokietijon.

5. Šeimos reikalai:

a) Grynai lietuviška ir gausi šeima laikoma kertiniu akmeniu lietuviškumui išlaikyti ir jį ugdyti;

b) Tokiai šeimai reikiama kiekviena proga ne tik pagarbos, bet ir teikiama jai moralinės, socialinės ir materialinės paramos;

c) Daroma pastangų ir propoguojama, kad lietuviai vestų tik lietuvius ir lietuvių tekėtų tik už lietuvių;

d) Propaguojama, kad naujieji emigrantai lietuvių, ypač Jungtinėse Valstybėse, stengtų susipratusių lietuvių vestų nutautilimui lietuviškumą ir tuo būdu grąžinti jas gyvajam lietuviškumui;

e) Kovojama su kūriniu tautiškai mišrių šeimų, kurios dažniausiai veda į nutautilimą;

f) Daroma pastangų tautiškai mišrias šeimas įtraukti į lietuvišką gyvenimą, siekiant nelietuviškąjį šeimoms partnerį palankiai nuteikti lietuvių, o vaikus laikyti lietuviškais.

6. Švietimo ir auklėjimo reikalai:

a) Lietuviškumą išlaikymo Tarnyba turi centrinių švietimo ir auklėjimo skyrių;

b) Švietimo ir auklėjimo skyrius, kaip centrinis organas, rūpinasi:

1) visų lietuvių išelvių bei tremtinių švietimo, mokymo ir auklėjimo koordinuojamą darbą;

2) šiam darbu reikalingų vadovėlių ir mokymo bei auklėjimo priemonių parengimą ir jų pagaminti;

3) neatidėliojant parengti šiuos po puliarus lietuviškumo vadovėlius: Lietuvos istorijos, Lietuvos geografijos, lietuvių kalbos ir enciklopedinį lietuviškumo vadovą;

c) Kiekviename krašte lietuviai turi centrinių švietimo ir auklėjimo organą, kuris koordinuoja vietos lietuvių švietimo ir auklėjimo darbą, bendradarbiaudamas su lietuvių vietos organizacijomis, paraprijomis, draugijomis bei klubais;

d) Krašto centrinis švietimo ir auklėjimo organas imasi paties iniciatyvos ar gelbsti kitom institucijom pagal reikalą ir aplinkybes steigti vaikų

(Oro paštu „A. L. Balsui“)

darželius, pradžios ir kitas mokyklas, lietuviškumą kursas, liaudies universitetus, skaityklas, bibliotekas, chorus bei ansamblius, vaidybos mėgėjų būrelius, radio valandėles ir kt., o taip pat remia esamas arba steigia naujas savianklus, ideologines ir sporto organizacijas bei sąjungas ar klubus;

e) Tuoj pat savo krašte suregistruoja švietimo ir auklėjimo darbuotojus ir sudaro jų atitinkamus kadrus;

f) Nutolusioms nuo didesnių lietuvių centrų šeimoms parūpina lietuvius auklėtojus — korespondentus;

g) Ypatingo dėmesio skiria, kad mūsų mažieji būtų auklėjami tautine lietuviška dvasia ir pradžiū mokslu gautų lietuvių kalba.

7. Lietuvių kalbos reikalai:

a) Ypatingai pabrėžti, kad lietuvių kalba brangintina ne tik dėl jos senumo, kaip daugelio kalbų prokalbės, kiek ypač dėl jos didelio žodžingumo ir pačios kalbos lankstumo, įgalinčio nusakyti žmogaus giliausią galvaseną ar jo švelnumą bei jautriausią išgyvenimą;

b) Laikyti gryną, neatmiesą svetimybų lietuvių kalbą pagrindiniu veiksniu lietuvių išlaikyti ir jai ugdyti;

c) Visi lietuviai išelviai išpareigoti kalbėti tik lietuviškai savo šeimose, bendraujant su giminėmis ar su pažintais, įvairiuose rengimuose bei iškiloje ir kt., kreipiantis su reikalais lietuvius kungius, gydytojus, advokatus bankininkus ar kitus reikalingus asmenis lietuvius;

d) Diegti mūsų mažiesiems pirmąsias mokslo žinias ir poterių tik lietuviškai, kaip kad suaugusieji savo maldas namie ir bažnyčioje kalba tik lietuviškai;

e) Visi laikraščiai, žurnalai, knygos ar šiaip jau pasisakytumui skiriamai spaudiniai leidžiami tik gryna lietuvių kalba, ypačiai žiūrint, kad lietuvių kalbos sakinių sudarymas nebūtų svetimoms įtakos paveiktas.

8. Spaudos reikalai:

Lietuviškumą išlaikymo Tarnyba:

Spaudos Baruose

(„A. L. Balsui“ Nr. 900 išleidimo proga)

Spaudos Atgavimo Sukaktį Minint

Kada rusų valdžia 1864 metais uždraudė visą jų pavergto Lietuvos teritoriją spausdinti laikraščius ir knygas lotyniškais raidėmis, tu laikų poetas pasakė:

Anei rašyti, anei spaudos
Mums turėt neduoda;
Tegul, sako, bus Lietuva
Ir tamsi ir juoda...

Vienok mūsų šviesuomenė nenuleido rankų, bet ryžosi stoti žūbtūtinėn kovon už savo kalbą ir už lietuvišką spausdintojo žodžio laisvės atgavimą. Daug kilnių lietuvių sūny žuvo toje kovoje; bet po 40 metų kovos, gegužės 7, 1904 metų tapo atgauti lietuvių spaudos laisvė.

Kada rusiški žandarai Lietuvoje net lietuviškas maldaknyges atimė, mūsų broliai sukūrė savąją spaudą Amerikoje ir nelegaliai ją gabeną pavergton Lietuvon. Toji išelvių spauda taip išbujojo, kad dideliai pasitaravo Lietuvos laisvės atgavimui. Ir dabar jos svarbiausias veiksnys yra kova už Lietuvos laisvę.

Gegužės mėnesis yra mūsų spaudos laisvės atgavimo mėnesis. Minėdami tą reikšmingą sukaktį stiprinkime savo lietuviškąją spaudą.

To minėjimo proga apspostokime prie „Aušros“ gadinėnės. Lietuviškoji Enciklopedija mums sako, kad pirmutinis Didžialai Lietuvali skiriamas spausdintas lietuvių laikraštis ėjo Tilžėje ir Ragainėje 1883 - 1886 metais. Jo užuomazgos tenka ieškoti pirmojo lietuvių atgijimo laiko tarpe, 1822 - 1830 m., skatinamas Emeriko Stanavičiaus, Leono Rogalskio, Dionizo Poškos, Kajetono Zabičio - Nezabitausko. Lietuvių spaudos reikalą jie lietu kalba ėjusioj Vilniaus spaudoj, o broliai Juzumai 1850 m. bandė atspausinti lietuvišką laikraštį Rubinkuose, Sedos valsčiuje. 1856 m. L. Ivinskis sudarė pavyzdinį Aitvaro numerį. 1857 m. M. Akelaitis, susižiņojęs su S. Daukantu, J. Oginskiu ir M. Valančium padavė prašymą leisti Pakaleivingą, bet rusų valdžios leidimas nebuvo gautas.

Naujai lietuvių šviesuomenės karatai priauriant ir besiburiant didesniuose universitetuose, mintis laikraštį leisti atgyja pradžioje pavidalu studentų laikraštėlių, kurių Kalvis Melagis buvo 1875 - 1876 m. Petro Vileišio, Juozo Brazaičio, Česlovo Pančeinskio, Juozo Grigiškio ir kitų rašomas Petrapilj, o prieaurisio Aušra hektografuojama Maskvoje 1880-1881.

Rusijoj, Lietuvoj, Prūsijos ir Amerikoje milžinišką darbą nuveikė Jonas Šliupas. 1881 m. J. Šliupas, susižinęs su kun. A. Baranauku Kaune, tariasi dėl projekto leisti lietuviškąją „Aleksandro III vainikavimo proga, J. Šliupas ragina savo broją agituoti valstiečių tarpe dėl peticijos gauti leidimą leisti lietuvišką laikraštį ir knygas. Tų pačių metų kovo mėnesį J. Šliupas, P. Vileišis ir J. Spudulis paduoda prašymą valdžiai leisti spausdinti Mūsų Amžių Vilniu-

a) Parengia lietuviškumą išlaikymo gaires ir skatina spaudą jas populiarinti ir jūdinti reikalinguosius klausimus;

b) Organizuoja leistinių knygų paruošimą ir jų priežiūrą;

c) Skatina atskirų kraštų lietuvių klubus, paraprijas ir bendruomenes prisidėti prie lietuviškios spaudos platinimo;

d) Skatina atskirų kraštų bendruomenes prisidėti prie vieno ar kito leidinio išleidimo, pažymint spaudinyje, kad tai yra to krašto lietuvių bendruomenės duoklė lietuvių išlaikyti;

e) Skatina lietuvius žurnalistus:

1) nuolat kelti dvasinės rezistencijos reikalingumą, nurodant, kokią žalą daro nutautilimas lietuvių tautai ir Lietuvos valstybei;

2) duoti iš Lietuvos istorijos ko dangian pavyzdžių, pabrėžiančių ir išryškinančių lietuvių heroizmą, Lietuvos vaidmenį pasaulio istorijoj; tokių straipsnių kuo daugiau dėti į vaikų ir jaunimo lektūras;

f) Daryti žygių, kad tų kraštų lietuvių, kurie neišgali pas save suorganizuoti spaudos, būtų ap rūpinti lietuvių spauda iš kitų kraštų su specialiu skyriumi to krašto gyvenimui.

9. Meno ir mokslo reikalai:

a) Lietuvių kultūrai palaikyti ir kurti steigtinias lietuvių institutas;

b) Lietuvių institutų sudaro dailių menų (tapybos, grafikos, skulptūros, architektūros, dailiosios literatūros ir muzikos) ir dvasinių mokslų (lietuvių kalbotyros ir tautotyros, Lietuvos istorijos, lietuvių literatūros istorijos, meno istorijos, filosofijos, pedagogikos, sociologijos ir teisių) atstovai — kūrėjai;

c) Lietuvių institutas duoda užsakyti naujų dailių menų ir dvasinių mokslų lietuviams kūrėjams, už jų geruosius kūrinius skiria premijas, leidžia jų knygas ir reikale skiria pašalpas kitų leidžiamam darbam;

d) Jei toks institutas nebūtų sukurtas, tai remtina kita įstaiga, jau esanti ir turinti panašų tikslą, kol ji išsivystys iki čia minimo instituto;

e) Visi lietuviai savo kultūrai remti ir ugdyti apsideda metiniu mokesčiu, kuris turi būti nemažesnis, kaip vienas doleris metam. ELTA.

10. Meno ir mokslo reikalai:

a) Lietuvių kultūrai palaikyti ir kurti steigtinias lietuvių institutas;

b) Lietuvių institutų sudaro dailių menų (tapybos, grafikos, skulptūros, architektūros, dailiosios literatūros ir muzikos) ir dvasinių mokslų (lietuvių kalbotyros ir tautotyros, Lietuvos istorijos, lietuvių literatūros istorijos, meno istorijos, filosofijos, pedagogikos, sociologijos ir teisių) atstovai — kūrėjai;

c) Lietuvių institutas duoda užsakyti naujų dailių menų ir dvasinių mokslų lietuviams kūrėjams, už jų geruosius kūrinius skiria premijas, leidžia jų knygas ir reikale skiria pašalpas kitų leidžiamam darbam;

d) Jei toks institutas nebūtų sukurtas, tai remtina kita įstaiga, jau esanti ir turinti panašų tikslą, kol ji išsivystys iki čia minimo instituto;

e) Visi lietuviai savo kultūrai remti ir ugdyti apsideda metiniu mokesčiu, kuris turi būti nemažesnis, kaip vienas doleris metam. ELTA.

11. Meno ir mokslo reikalai:

a) Lietuvių kultūrai palaikyti ir kurti steigtinias lietuvių institutas;

b) Lietuvių institutų sudaro dailių menų (tapybos, grafikos, skulptūros, architektūros, dailiosios literatūros ir muzikos) ir dvasinių mokslų (lietuvių kalbotyros ir tautotyros, Lietuvos istorijos, lietuvių literatūros istorijos, meno istorijos, filosofijos, pedagogikos, sociologijos ir teisių) atstovai — kūrėjai;

c) Lietuvių institutas duoda užsakyti naujų dailių menų ir dvasinių mokslų lietuviams kūrėjams, už jų geruosius kūrinius skiria premijas, leidžia jų knygas ir reikale skiria pašalpas kitų leidžiamam darbam;

d) Jei toks institutas nebūtų sukurtas, tai remtina kita įstaiga, jau esanti ir turinti panašų tikslą, kol ji išsivystys iki čia minimo instituto;

e) Visi lietuviai savo kultūrai remti ir ugdyti apsideda metiniu mokesčiu, kuris turi būti nemažesnis, kaip vienas doleris metam. ELTA.

12. Meno ir mokslo reikalai:

a) Lietuvių kultūrai palaikyti ir kurti steigtinias lietuvių institutas;

b) Lietuvių institutų sudaro dailių menų (tapybos, grafikos, skulptūros, architektūros, dailiosios literatūros ir muzikos) ir dvasinių mokslų (lietuvių kalbotyros ir tautotyros, Lietuvos istorijos, lietuvių literatūros istorijos, meno istorijos, filosofijos, pedagogikos, sociologijos ir teisių) atstovai — kūrėjai;

c) Lietuvių institutas duoda užsakyti naujų dailių menų ir dvasinių mokslų lietuviams kūrėjams, už jų geruosius kūrinius skiria premijas, leidžia jų knygas ir reikale skiria pašalpas kitų leidžiamam darbam;

d) Jei toks institutas nebūtų sukurtas, tai remtina kita įstaiga, jau esanti ir turinti panašų tikslą, kol ji išsivystys iki čia minimo instituto;

e) Visi lietuviai savo kultūrai remti ir ugdyti apsideda metiniu mokesčiu, kuris turi būti nemažesnis, kaip vienas doleris metam. ELTA.

LIETUVIŲ RAŠYTOJŲ SUVAŽIAVIMAS KANADOJ

(Specialiai „A. L. Balsui“)

Išblaškytųjų po platų pasaulį lietuvių gyvenimas, savaime aišku, ateityje bus matuojamas ne tokiu mastu, kiek kuris iš jų anglų ar aukso priekas Amerikoje arba Kanadoj, bet kiek pajėgė pasidarbuoti ir nuveikti lietuviškiosios kultūros puoselėjimo darbe, o tuo pačiu — ir Tėvynės vadavimo byloj. Gi kovoj su mūsų mums vienas — vienintelis ginklas — savo kultūros vertybių ugdymas.

Imant šiuos teigimus dėmesin, tenka pasidžiaugti, kad mūsų šiuo metu is Kanados Lietuvių Rašytojų Draugijos veiklos.

Šioji Draugija, palyginti, yra dar jaunutė. Ji įkurta tik prieš vienerius metus laiko, tačiau jos veiklos vaisiai jau yra juntami. Steigiamasis Draugijos suvažiavimas įvyko pernai metais Montrealy, o štai, balandžio 1 ir 2 d.d. Toronte jau įvyko metinis Draugijos narių suvažiavimas.

Rašytojų suvažiavimas Toronte, galima neapsirinkant pasakyti, buvo tikra kultūrinė šventė. Suvažiavusieji neapsiribojo vien tik savo einamųjų reikalų svarstymu, bet davė ir tarontiečiams lietuviškos dvasinio peno.

Balandžio mėn. 1 d., t. y. posėdžij išvakarėse, įvyko literatūros vakaras. Vakaro programą išplėdė suvažiavusieji.

Šia proga tenka pasidžiaugti, kad literatūros vakaro rengėjų ir jo glėbėju buvo Toronte aktorai — Meno Mėgėjų Grupės Valdyba.

Programoje savo kūrinius skaitė šie dalyviai: Vyt. Kastytis, Petr. Štokutė, Vyt. Pececkas, M. Aukštaitė, B. Rukša ir Pr. Kozulis — eilėraščių ir J. Kralikauskas, V. Raminiėnė, M. Yokubynienė, I. Vaičiūnaitė ir Vyt. Tamulaitis — beletristiką. Programai vykusiai konferavo p-lė E. Strimaitytė.

Vakaras praėjo labai gražioje nuotaikoje. Publika skaitomus dalykus sekė su dideliu susidomėjimu ir kelias autorių buvo išauktai pakartojimui.

Po to parapijos salėje Meno Mėgėjų Grupės programos dalyviams ir svečiams buvo suruošusi jaukią arbatėlę. Užkandžių metu kalbas pasakė rašytojų atstovai J. Kralikauskas ir R. Medelis. Be to, dar kalbėjo „Tėviškės Žiburių“ vyr. redaktorius Prof. Dr. A. Šapoka, svečias iš Hamiltono žurn. Priajauskas, Meno Mėgėjų Grupės atstovas ir kit. Buvo išsikirstyta labai pakilioj nuotaikoj.

Rytojaus dieną, 9 val. 30 min. lietuvių parapijos bažnyčioje įvyko specialiai suvažiavimui skirtos pamaldos. Šv. Mišias atlikė ir momentui pritrauktą pamokslą pasakė kun. Dr. J. Gutauskas.

Posėdžiai prasidėjo 1 val. Suvažiavimą atidarė Rašytojų Draugijos pirm. M. Aukštaitė. Į prezidiumą išrinkti: J. Kralikauskas — pirmininku, J. Nevardauskas — vicepirmininku, Pasibaigus gausiems sveikinimams žodžiu ir raštu, Ottawos Universiteto Prof. Dr. A. Papiuskas — Ramūnas skaitė turinę pakaitą, kurioje išsamiai nurodė lietuvių rašytojų uždavinius išelviųje.

Išklausius Draugijos organų pranešimus ir ilgėliau apsištojus prie klausimo dėl Draugijos pobūdžio, buvo svarstomas Dr. Daukšos paruoštas Statutas, kuris priimtas be žymesnių pakitimų.

Šiame suvažiavime atsistatydino ir Draugijos Valdyba, kuri savo kadeuciją baigė. Į naują valdybą, balsuojant slaptu balsavimu, išrinkti: J. Kralikauskas — pirmininku, J. Nevardauskas — vicepirmininku, Vyt. Tamulaitis — sekretoriumi, Vyt. Kastytis — išdininku ir Pr. Kozulis — nariu. (Išrinktoji valdyba pareigomis pasiskirstė tuojau posėdžius baigus).

Valdybos kandidatais liko V. Ramūnienė ir I. Vaičiūnaitė — Kairienė.

Į Revizijos Komisiją išrinkti: M. Yokubynienė, Pr. Alėnas ir B. Rukša.

Valdybos būstinė — visų suvažiavusiųjų vienbalsiu nutarimu — Torontas.

Šia proga tenka pasidžiaugti, kad kanadiečiai lietuvių rašytojai ne vien tik mokoje susiorganizuoti, bet jie moka ir veikti, kurti, štai, nelabai seniai vienas iš Draugijos narių — J. Nevardauskas Montrealyje išleido eilėraščių rinkinį „Užrūstinti Dievai“, o šio suvažiavimo proga — kitas narys — Pr. Kozulis jau patiekė mums savo cilijų rinkinį „Dulkės ežerė“. Knyga atspausdinta Toronte.

Be to, rašytojai savam suvažiavime nutarė netrukus išleisti bendrą Kanados Lietuvių Rašytojų Almanachą. Medžiagą nutarta siųsti valdybos vardu iki liepos mėn. pabaigos.

Dar reikėtų priminti, kad šiame suvažiavime į Kanados Lietuvių Rašytojų Draugiją išrašė ir vienas latvis didelis lietuvių tautos bičiulis ir jos kultūros rėmėjas, baigęs Vyr. Didž. Universitetą Kaune, p. Skudra. Jis dalyvavo abiejų dienų iškilmėse ir sveikino suvažiavimą latvių spaudos darbuotojų Draugijos, veikiančios Toronte, vardu.

Baigiant suvažiavimą nutarta pasveikinti VLIK'ą, Lietuvos Gen. Konsulą Kanadoje, JAV-bių Rašytojų Draugiją, Dr. Vydūną ir kit.

P. Vidiškis.

Toronto, 4. 4. 50.

SVEIKINIMAI

MINISTERIS GRAUŽINIS SVEIKINA BALSĄ

„Argentinos Lietuvių Balsui“ Buenos Aires.

900 numerio išleidimo prog. sveikinu „Argentinos Lietuvių Balsą“ ir linkiu tvirtai remti Lietuvių Tautos bendrą kovą prieš okupantus.

Dr. K. Grauzinis, Lietuvos Ministras.

Lietuvos Pasiuntinybė. Nr. 272. Montevideo, 1950 m. V. 3. c. Juan Maria Pérez 2820.

MINISTERIO T. DAUKANTO LAISKAS

Didžiai gerbiamas Pone Redaktoriau.

Labai prašyčiau priimti mano nuosirdžius linkėjimus Pietų Amerikos Lietuvių spaudos veteranui, „ARGENTINOS LIETUVIŲ BALSUI“, Jo Leidėjų, Tamstai, Pone Redaktoriumi, Administracijai ir Jūsų štabui 900-jo numerio išleidimo proga ir palinkėti tokiu pat pasisventimtu, atėjus laikui, išleisti tūkstantinį numerį.

Dirbdami sunkiose sąlygose, nenutuoję dirbti krizio ir karo metu, Jūs patvariai išlaikėte lietuviško žodžio platinimo vėliavą, o pastaruojų laiku uoliai prisidėjote prie lietuviškos knygos platinimo. Linkiu tolimesnių pasisekimų ir sveikatos su laime bei materialioj gerbūvio.

Tikrai gerbiąs Jūsų skaitytojas nuo 1930 metų.

Teodoras Daukantas — Pimnasis Lietuvos Atstovas Pietų Amerikoje.

Wilde, FCNG Roca, 15. 4. 50.

ANTANAS ŠVARLYS,

maisto produktų krautuvės „Lietuva“ savininkas, Av. Diana 202, Saladillo-Rosario ir šaldytuvų „Anglo“ pareigūnas, ilgametis „A. L. Balsui“ bendradarbis, surandantis laiko pavyzdinai pasidarbuoti, kad spausdintas mūsų žodis lankytų visas jo pažįstamas lietuvių šeimas. Ne tik Argentinoje, bet visoj Amerikoje nedaug tokių pasiryžusių terasime. Savo laisvę iš 26. 2. 50 gerb. A. Švarlys rašo:

Gerb. „A. L. Balsui“ Redakcija: — Siunčiu Giro Postal sumoje \$ 490,— (keturi šimtai devyniasdešimt pezu). Tai bus mano, mano giminių ir kitų mano kaimynų prenumeratorės gerb. „A. L. Balsui“ 1950 metams. Tuo pačiu prašau priimti visų bendrą sveikinimą su pradėtais 1950 metais ir Argentinos išlaisvintojo Generolo San Martin metais. A. Švarlys. Saladillo-Rosario, 26. 2. 50.

LIETUVIŲ CENTRAS SVEIKINA BALSĄ

Dr. J. Basanavičiaus vardo Lietuvių Centras širdingai sveikina „Argentinos Lietuvių Balsą“ jo Nr. 900 išleidimo proga.

Argentinos lietuvių spaudos veteranas, nuosirdžiai remiantis mūsų organizacijų veiklą, užsitarnauja visos visuomenės paramą. Lai gyvuoja „Argentinos Lietuvių Balsas“, lai gyvuoja jį remiantis visuomenė.

Lietuvių Centro V-ba. Bs. Aires, 8. 5. 50.

SVEIKINU IR SIUNCIU \$ 48

Gegužinio „A. L. Balsui“ vajuos proga ir numerio 900 išleidimo proga, siunčiu \$ 40, kaip mano auką „A. L. Balsui“ spaudos darbo paramai ir \$ 8 už žyminius mokesčius, kuriuos išleisdote mano sūniui atvykti iš Belgijos leidimui gaut

Poezija

TAIP DAINUOJA KOVOJANTI LIETUVA

Gvybę aukojanti nelygioje kovoje už savo ir savo tėvų žemę ir laisvę Lietuvos partizanai, miskuose sukūrė porą šimtų dainų. Jos skaudžios ir graudžios, bet sykiu vaizduoja didvyrišką partizanų pasiryžimą ir kreipimąsi į visus laisvojo pasaulio lietuvius. Populiariausias talpiname „A. L. Balse“.

KAIP LINAS TU SIŪBUOJI

Kaip linas tu siūbuoji
Audringose dienose,
Sakyk, šalie gimtoji,
Kada tu vėl dainuosi?

Kaip linas tu pageltus,
Nes kraują tau nuleido.
Šiauriniai vėjai pučia
Ir ašaros ant veido...

Kaip linas tu braižksi,
Senove suspindąs,
Nes žalias Tavo miškas
Vaduot Tave padėjo.

ATLIKĖS PAREIGĄ TĖVYNEI

Atlikęs pareigą Tėvynei,
Narsus, kary, Tu pražuvai,
Nors mums į laisvę kelią skynai,
Nežino nieks, kas Tu buvai...

Laimingo nesulaukęs ryto,
Narsus Kary, Tu pražuvai,
Tu užgesai, kai laisvę švito,
Laimėjai kovą, bet ne sau...

Akis ne motina užspaudė,
Prie kapo neverkė sesuo...
Karys lauke, granatos gaudė,
Raudonojo ūkanots ruduo...

Atėję gimines prie kapo,
Nežino, kad tai Tu esi...
Tau motina — Tėvynė tapo,
O Tavo broliai — mes visi.

Tauta Tau gražų vardą skyrė,
Nežinomu Kariu tapai.
Garbė per amžius Tau, Didvyri,
Mirtim mums laisvę atpirkai.

GIRIOS ŠIMTAMETĖS

Slamėjo girios šimtametės,
Slyravo didūs ažuolai,
Oi daug žalia giruzė matė,
Oi daugel iškentė žinai.

Teriojo brangiąją tėvynę
Spalvų visokių vanagai,
Sudraskė mylimą krūtinę
Raudoni ir rudi nagai.

Mums nebereikia užtarėjų,
Nei „išvadotojų“ — draugų,
Lietuvis, laisvę pamylėjęs,
Netekęs rėdžių kruvinų.

Priglausk, giruzė, prie krūtinės
Nuvargusius savo vaikus.
Aukoja laimę jie tėvynei
Už tylūs gimtosios laukus.

Viskam už Lietuvą jie ryžos,
Kaip ažuolai girių tvirtai.
Ir išvaduos šalėję kryžiai,
Ta valanda arti, arti...

Perkūnai trankosi ir ūžia,
Kaskart arčiau diena svarbi.
Kol kas laikyk tu juos, giruzė,
Savo tamsiam, tamsiam glėby...

VINGIUOJA MELSVOS UPĖS

Vingiuoja melsvos upės,
Lidliuoja ežerai...
Lengvai višnelė supas
Rytails ir vakarais...

Vėjelis neša dainą
apie gelsvas kasas.
Aidai kalneliais eina
Ir brenđa į bangas.

Pražydes melsvas linas
Siūbuoja pamažu.
Rūtas sesutės skina,
Čia taip smagu, gražu...

Čia knygnešiai numynę
pakrūmėm takelius.
Mes tiesiame tėvynei
Į ateity kelius.

Nors vokiečiai ir rusai
Nor' šalį mūsų pavergt,
Atginsim šalį mūsų —
Nereiks tau, sese, verkt...

Ir vėl plazdės trispalvė
Laisvoj Tėvų šaly.
Nutilus patrankų salvės,
Tėvynėj bus ramu...

Geltona — tai gintarai,
Žalia — liūdni šilai,
Raudona — kraują mena
Mūs laisvai Lietuvai.

TAU, LIETUVI, NEPALŪŽTI

Tau, lietuvi, nepalūžti
Gali vėtrės kaupti, siusti
Ir žaibai raižyt padangę,
Tu vis žengsi taip, kaip žengi.

Gimstant tau kovoti skyrė,
Eit keliu tų didžiaviryių,
Mušti rusų ir kryžiuotį,
Bet neleist šalies terioti.

Tau, lietuvi, nepalūžti,
Tau apginti gimtą gūžtą
Ir iškelt trispalvę vėsi
Savo brangiai tėviškėlei.

MOTINA

Tu — Tėvynė mano sielai —
Mano širdį Tu matai,
Nors mus skiria didi toliai,
Plaćių jūrų vandenai.

Ten toli, prie Nemunėlio,
Mažes laukdama liūdi.
Nakties poilsiu nuėjus,
Sapnuose mane regi...

Atsikėlus anksty rytą,
Vakary šalin žvelgi —
Tavo lūpos mano vardas,
Melė ilgesys širdy.

Per pasaulį man becinant,
Trūksta Tavosios globos;
Jeigu būčiau sale Tave,
Būt man gera visados...

Kai pavargstu beklausydamas,
Žodžius svetimų žmonių,
Tu su motiniškais žodžiais,
Man suteiktum daug jėgų.

Kai likimo audros blaško,
Kai gyvent vienam sunku,
Motina, tą šventą žodį,
Iš širdies gelmių tariu.

Istikinau keliadams
Su benamio aš našta,
Kad pasauli gali būti
Motina man tik viena.

Leonas Kančiauskas.
Buenos Aires, 1950.

Pirkite lotus, kol dar yra!

S. Francisco Solano

pralenks, než greta Fordas nupirko 63 hektarus savo naujam fabrikui statyti. Ten pat Johnson Acceros fabrikas, kuriame dirba pora lietuvių inžinierių ir personalo. Būsimas miestas:

San Francisco Solano bus industrialė širdis, puikiausia apsigyvenimi vieta. Sykiu tai istorinė vieta, nes ten gyveno San Francisco Solano.

Susisiekimas nepaprastai patogus ir greitas. San Francisco Solano greit bus pietų Vicente López.

YRA 12.000 lotų, baigiamų išparduoti. LIETUVIŲ KOLONIJAI yra rezervuota 500 lotų, su aikšte LITUANIA viduryje tos mūsų kolonijos kultūriniam ir sporto reikalmis, kurios vertė siekia \$ 215.000. Lotus dar galima gauti po \$ 50 — \$ 70 mėnesiui. Tik 16 Klm. kelio.

PIETAI PRALENKS ŠIAURĖ!

Tai pirmutinė proga Argentinai lietuviams įsikurti kompaktine mase, apie ką daugiau 20 metų svajota. Nepalaukite vienintėlės progos tapti savininku lengvomis sąlygomis, nes

kas savaitę tokia kaina nusipirko 3000, ten dabar vietomis kvadratinio metro kaina pasiekė \$ 1.200.

San Francisco Solano

LIETUVIAI įsikūrę SAN FRANCISCO SOLANO gyvena vieningai ir draugiškai. Būdami savininkais prie pat miesto, industriniame geros žemės rajone, kur teka upelis Las Piedras ir jau yra elektra. Patartina įsigyti po kelis lotus, nes tai geriausias savo sutaupų investavimas.

SAN FRANCISCO SOLANO lotus parduoda milijoninė T. U. L. S. A. (Tierras — Urbanización — Loteos — Soc. Anón.) Bendrovė. Gauti planus ir platesnes informacijas bei lotų nusipirkimo reikalais galima kreiptis šiais adresais:

„A. L. BALSAS“, AVENIDA BOEDO 737, BUENOS AIRES.
GEN. T. DAUKANTAS, CALLE CADORNA 85, WILDE, T. E. 20-7665.

Arba centralinėm raštinėm:
T. U. L. S. A.,
VIAMONTE 180 — BUENOS AIRES; TEL: 31-4580.

Prima to Skyriaus Vedėjas, p. 6. Būvidas nuo 10 iki 12 ir nuo 17 iki 19 kasdien, išskyrus šeštadienį ir šventadienį.

TIK GEGUŽĖS MĖNESI VEIKIA SENOS KAINOS. PASKUI PAKILS PO \$10 MĖNESIUI.

NORINTI pamatyti žemę kviečiami nuvykti šio sekmadienio rytą, susitarus su T U L S A įgaliotiniams.

Pažanga, kuri dabar reiškiasi ir užtikrina didingą ateitį pietinei džiūjo Buenos Aires pusei, remiasi šiais faktais:

1. Didysis autų kelias sujungs tiesioginiai ir greitai pietus su Sostine.

2. „Viaducto Sarandi“ pašalinis laiko gaisinimą, kurį dabar sudaro geležinkelio barierai.

3. Avenida General Perón — buv. Pavón — ir Avenida General Mitre su jų praplėtimu, naujais grindiniais ir patogiais automobiliams, abi zonos sujungs sparčiai ir patogiai.

4. „Tunel Riachuelo“, laikinai paraliziuotas, per valandą perleis po 5.000 vežimų, neklindydamas judėjimui.

5. Parkas Pereyra — neseniai suvalstybtas — su savo sodiniais medžiais, gražiomis alėjomis, jungimu su plačiais, gražiausias pasaulio parkas taigi garantuoja, kad „Pietai Pralenks šiaurę“ labai greitai. Šie gretimi miestai su apylinkėmis gyventojų turi:

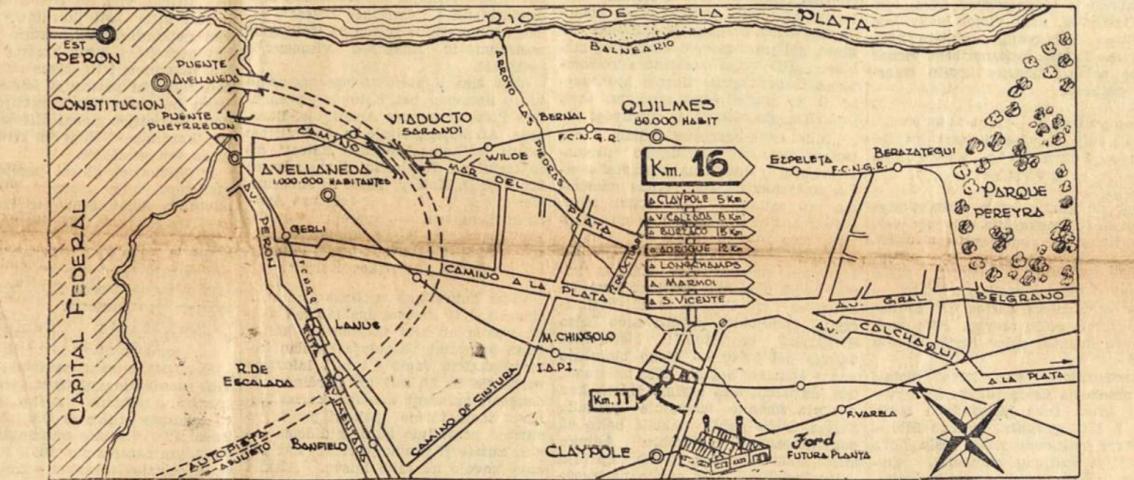
Avellaneda 1.000.000,
Quilmes 200.000,
La Plata 350.000

— visi daugumoje apgyvendinti darbo žmonėmis, savininkais ir fabrikantais. Šiaurės dalyje žemės sklypai daėjo iki nepasiekiamų kainų, bet pietuose jos bus dar aukštesnės, kadaigi Pietai Pralenks šiaurę!

QUILMES

moderniškas, sparčiai augantis La Platos pakrantės miestas, aplink kurį auga daugybė modernių fabrikų, jame yra darbo žmonių apgyventi rajonai.

PLANO DE UBICACION

Pastudijuokite šį planą: 16-me kilometre pasiduoda 500 lotų, tarp Sarandi, Quilmes, Berazategui fabrikų srities, netoliese parko Pereyra. Dabar pat rezervuokite sau bent vieną lotą. Nusipirkdami žemės sklypą, apsaugosite savo sutaupus. San Francisco Solano — didžiausios ateities centras. Pirkite dabar, kol kainos prėinamos!

Paskendusi vasara

Brangi ir maloni toji vieta, kur praleidom kūdikystę. Jos niekada neužmiršim, nors patys būsim užmiršti...
Byron.

Skęstate jūs pračities rūkuose — medžiai — didžiųjų mano atminimų vasaros. Basų kojų brydė dar buvo likusi žvangučių lankoje, kur pilkinės miglos ritosi iš slėnio, ir nuėjo pjovėjų būrys tuo metu, kai pašlės saulės atsėvaitas tisko plieno asmenyse. Žioravo pašvaistė už miško, ir negeso ištisą naktį ir baltavo rūmų sienos pro šakas, tartum mėnesimos lopiniai, o toliau — linų žydėjimas ir gubos, gubos virpančiam ore...

Zalsvai balsgana dėmė, kaip liepos naktis, kaip sodrios ganyklos, kuriose pranyko duobėtas sodybų kelias. Ant jų rymojo ištryškusi ugnies versmė, nubrėžusi iškilnių lanką ir išbridusi sietuvoje: didelė, skaisči ir šilkinė dermės juosta, tartum pilnaties dignis, glėbuisi mano vesėjūji sodna. Pro tuos skliautus — puošnius sutiktųjų vartus — išėjau anuomet...

Kur tieji vandenys, ištėvinę ir klegėję pavasario riksmu ankštesnėse krantose. Dar kartą persivėriau per tilto turėklus ir laukia. Nes žemiau, juodoje lygmeje, supdavo visos žvaigždės, ir išsinerdavo Vandėnė, žalia, sidabruotais žvynais. Ji sėdėdavo ant slidžių akmenų, kol žara pasiekdavo rytų kampą, ir grėždavo varvančias kasas, žalias ir ilgas, kaip lelijų virkščios...

Kieno balsai pamažėle rimo, o svirpliai grojo vis smarkiau ir smarkiau. Kaip tolimai vamzdelių muzika, nūniavo uodu spiečiai, ir girdėjosi švilpiantis šikšnosparnio skridimas. Aldona sėdėjo ant suolelio ir dainavo, ir vakaro vėsuma tvino pro atvirus langus šimtais slapty kūdėsių — tai naktis alsavo ir atsikvėpė

ALBINAS MARIUS KATILISKIS

Paskendusi vasara

is gilumos, iš laukų ir sodžių, esančių anapus girių...
Medžiai sunkūs ir juodi gulė ant sienų ir stogo, tik stauras tarpas, tartum miško spindis, ryškiai skyrėsi pašla nakties spraga. As dar vis neuzmiegu, ir Aldona tebesėdė po vijokšliais ir dainuoja taip gražiai, kad sukliūsta naktis, ir svirpliai liaujasi groje...

O tačiau...
As griebiau Augustiną už peties.
— E, ar tu nemiegi, Augustinai?
— Ne... O ko tu nemiegi?
— Kas ten keliasi nuo malūno? Tu tik pažūrėtum...

— A... Tai, turbūt, Vandėnė plunksnos Girstulėj...
— Vandėnė? —
— Na taip... Ji laukia savo miešiausią ateinant iš Baručio skardžiaus.

— Ar jis ateis, Augustinai?
— Turi ateiti. Gi va — ar negirdi? — Jis jau pučia birbyne, brisdama rasa.

— As jau senai girdžiu jį švilpiant, tik maniau vis, kad šikšnosparnis...
— Ne...
— O kas ten sode kniauksi, juokiasi ir dejuoja? Ar ne apuokai?
— Kas tau sakė, kad apuokai?
— Gi piemenys sakė...
Augustinas užsidega cigarete ir pučia dūmus tiesiai į mane. Jis gudrus be galo ir viską žino...

— Ką tie piemenys išmano! Tai laumės už sodo, prie gliosios sietuvos, vartosi po miglą ir šaiposi iš Vandėnės... Ją erzina visai...
— Ar ta Vandėnė gera, Augustinai?

Mane pagauna šiurpulys. Augustinas pučia dūmus ir juokiasi:
— O cho cho... Ji bent sutvėrimėlis...
Saldus levdurų kvapas krinta iš aukštai, ir juodi medžiai gula ant sienų. Aldona persivėrija per langą

vidun ir klausosi. Jos natiškus siluetas tik matomas dūliuojančiam lange kvirtvainyje.

— As tau papasakosiu, Vyteli... Ji buvo jauna ir labai graži, ir dvaro ponas užsigėdė ją sau. O ji turėjo bernišką, ir jie mylėjosi ir ruošėsi vestuvėms. Tai ponas jį atidavė ir rekrutus, ir jį suriše išvarė svetur. Ji priešinosi kaip imanydama, o piktašis ponas liepė ją uždaryti malūne ir skriaudė nelaimingąją. Tada, neba pakeisdama nuoskaudos, šoko vargdienė iš aukšto malūno ir nusiskandino giliam sūkury. O jįsai pabėgo iš rekrūtų ir atėjęs klausė, kur jo numentė. Ir jam pasakė, kas buvo atsitike. Tris naktis iš eilės sėdėjo toj vietoj, kur jį paskendo, ir verkė. O paskui patykojo poną ir užmėšė, ir patsai, mėnesis Baručio skardin, pasikorė po laukine obelimi... Miglos ją suvysto baltomis skaromis, ajerai sukliūsta, ir žvaigždės nustoja mirgėti vandenyje, kai sėdi ji ir laukia savo numylėtojo vėlyvais vakarais...

Aldona pasakoja, ir pinkstas jos balsas, tartum migdantis lasų kritimas, sunkiasi vidun ir užlieja. Ir iš viršaus leidžiasi saldus ir tirštas levdurų kvapas, ir jų žiedlapiai krinta iš aukšto, kaip smieguolės, kaip žvaigždės...

Krikšto tėvas valdė šį dvarą po to, kai tikrėji jo šeimininkai galutinai prasigėrė ir visas žemes užstatė bankuose. Taip kalbėjo mano tėvas. Jis nebuvo gimines, tačiau juos rišo sena draugystė dar iš tų laikų, kai juodu tarnavo karalienės gvardijoj...

Iškildavo kuplus medžių guotas priešais ant kalno, tik išilindus iš Guodžių eglyno. Girstulės tiltas su dundėdavo po kanopomis arklų, ir as šokdavau iš vežimo ir lipdavau iškle-rnusiai laiptais malūno vidun. Šaukdavau, kiek išgalį gerklė, karstydamašis iš vieno aukšto į kita, kabinėdamasis ant dulkinų ratų ir ašių. As dainuodavau, kad išgirstų visi mano atvykima, o malūnas keleriojai didi-mo mano balsą, ir dundėjo seni ir gudrūs jo itaisymai. As išsikisdavau pro langą pacioje pastogėje apžvelgti iš viršaus sodybą. Sukamasis vandens

ratas, atkišęs sutrūšusias mentes, be darbo mirko vaidenyje, kuris plovė geltoną žyryrą ir sugriautos tvarkos akmenis. Aidu atsilėpdavo geltoni, mėlyni ir žali laukai, ir tirštai tamsi sodno lapija, vesli, kaip rūtos garbanai, ir skardūs Girstulės krantai. Medžioklinis Augusto šuva, žiūrys, jau laukdavo, tupėdamas prie durų, is-korgs liežuvių ir galvų pakreipęs. Unksdamas šokdavo man ant krūtinės, ir as turėdavau nusitverti jo didelių ausų, kad neparvirčiau...

Kaip šiandien regiu grįžusį iš Rusijos vyresnį Augusto ir Aldonos broli, keistai apsirėngusį ir barzdota. Visos moterys ūmai suskato jį lankyti ir skustis skausmais, nes jis ejo dideliu mokslus, kad pasidarytų gydytoju. Ir su juomi dar kitas studentas parvažiavo. Jis gyveno kaimynystėje, tai nuolat atjodavo pasikieiminti...

Kaukė tada garo masina dvaro daržinėse, kilo dulkių stulpai, ir augte augo sviežiai, geltonų šiandų kaugės. Daržai ir sodai buvo apsunke vaisių derliumi, o laukai plytėjo nuostabiai dideli ir erdvūs, ir miškai, apstraukę melsvai šilkiniais dūmais. Žiūrys su Augustu pareidavo ratuoti. Toli, pacioše paknuošėse Girdiškės kaimo, pasirodydavo balti dūmų kamoliukai iš dviejų vamzdžių pasidabruoto šautuvo, ir šūvių trenksmai klaidžiojo voratinkliais aprauktomis raizienomis.

Ziemą čia stūgavo šiaurys rūmų kaminiuose, ir pusnis siekė pastoges, ir šalta pažemio saulė degė ledinėse žvakėse. Bet dideliuose kambariuose sėimyna sekė pasakas, ir Aldona skambino pianinu gūžiais vakarais...

Ankstyvo pavasario rytą išėjo kariuomenės dakaras Jurgis ir jo draugas studentas. Sulaužyto ledo luitai gulėjo suverstai papievinose, o verpetai sukosi prie sulaužyto rato, ir putos juodam sūkury žydėjo, kaip sunkūs baltųjų pinavijų žiedai. Staigus vėjo atsudusimas iš pietų kosė medžių viršines ir buvo įkvepęs eglių sakais. Žmonės būriavosi, ginčijosi ir svarstė. Bet reikėjo Lietuvai kariuomenės, kad ji tvirtai atstotų ant kojų. Iš kaimų ejo vyrai ginkluoti ir jojo raiti savais arkliais. Augustas taipgi

veržėsi būtinai, tačiau krikšto tėvas skundėsi senatve, ir jis turėjo likti šeimininku...

E, kokia didžiulė saulė brido padan-gėmis, ir kokios pašvaistės klestėjo tamais vakarais! Viskas buvo miela krikšto tėvo namuose. Krikšto močia mane lėpino medumi ir uogienėmis. O tas Augustas, stipruolis, rai-tytais šiais medicinus, ir Aldona, puiki jo sesuo! Ją mylėjau už vis didžiau. O as ją mylėjau ne kaip ki-ti, ir mylėjau labiau, negu kalvis Bo-liukas ir Jurgio draugas studentas.

Visa tai as žinojau seniai. Ji buvo jau didelė, ir jos kasos tokios stiro-ri, ir mylėjau labiau, negu kalvis Bo-liukas ir Jurgio draugas studentas.

Visa tai as žinojau seniai. Ji buvo jau didelė, ir jos kasos tokios stiro-ri, ir mylėjau labiau, negu kalvis Bo-liukas ir Jurgio draugas studentas.

Ne, niekur gražesnės merginos nebu-vo aplinkui, ne, is tikryju. Ir as jau žinojau, ką darysiu, kai tik užaugsiu, o užaughti man reikėjo būtinai ir kuo greičiausiai, nes Aldona jau buvo didelė. Ji tada buvo mano žmona. Kai tik pasidarysiu tikras vyras — toksai kaip Augustas — iškelsiu vestuves, kokiu dar niekas nekėlė. To netekam negalėjau prasiatiti. Ji mokėsi gim-nazijoje iki pat karo ir žinojo ebes is-tabliausių dalykų, ko nežinojo kitos merginos ir mano seserys. Ir as tu-rėjau tad mokytis. Na, skaityti ejo-si kaip iš pypkės, tik su rašymu blo-gian. Užtat piesti galėjau įvairiausių paukščių ir žvėris. As turėjau dideliu planus ateičiai ir juos šventai saugojau. Aldona manęs palauks ir netekės už kito. Kas, kad kalvis Bo-liukas jau piršosi, bet gavo per nosį ir nekandęs pabėgo į girias. Jur-gio draugas irgi ją mėgo, bet jis buvo pasidraugis kareiviu, o is karo ne visi bėgsugrižta. Ten vienus užmuša, o ki-tiems nutraukia rankas ir kojas...

Taigi. Prieš pat vasarojaus sėjimą Boliuukas metė kalvę ir išėjo miestelin. Jis prisidėjo prie bolševikų ir tapo vy-resniu. Netrukus atėjo į dvarą ant smarkaus juodberio ir kalbėjosi su krikšto tėvu ir Aldona. Nepesė ta-čiau nieko, nes išjodamas piestu statė arklį ir daužė galvą kančiuku. Jis bu-vo valdžia, tai kersijo, liepdamas grobti iš dvaro tvartų ir klečių, kas

pakliūva...
O taip apie sienapiūtę bolševikų vėl nebuvo. Žmonės plūdo pasizū-rėti lietuviškų kareiviu, o Boliuukas pasitraukė į miškus ir susidėjo su be-laisvais ir kitais niekadėjais...

Kokia tai buvo vasara! As šokinė-jau per vyančiosio šieno pradalgę, ir žogelių tūkstanciai žlegėjo lankoje, vasarajuje, blizgančiuose medžių lan-puose, ir miškai pilni buvo jų čerpi-mo. Ji plasdėjo ir gūščiojo, kaip pa-budintas gyvasties aidas, šventa ir iš-kiilinga — didžiųjų mano atsimini-mų vasara...

Aitrus svėrių dvelkimas, dainuojan-čios meduneis liepos, ištiesi gandro sparnai ir laukai raudonųjų dobilų... As jau regiu, kaip tvana šviesos ir varšų, kaip avilį, gaudžiančią ir var-vančią korio medumi... Ten, ten, apsupta miškų, kur pranyko duobė-tas sodybų kelias...

E, viskas man priklauso, ir as žino-jau visus dūburis ir akmenuotas sek-lumas, kur vartėsi vėgėlės, didelėmis, kaip kultuvės, galvomis. Lazdynai, paversmės, suglaustos liepų eilės, už-leisti parko tankumynai ir kliombos, peraugę ir susipynę vikmedžių, alvyų, jazminų, erkėtrožių ir tujų krūmais. Kur perėjo pelėdos ir mažytės raudon-gūžės...

Žabų krūvoje vedė vaikus šeškai, ir žebenkštys, kaip žaibas, kasdien iš-bėgdavo iš laidarių...

As narsčiau ilgas grandines iš pie-nių stiebelių, išbradžiojau klampias paversmes ir šlaitus, ir surinkau glė-bius margiausių žolynų ir nukarščiau Aldonos kambario langus ir duris jos gimimo dieną. As eidavau su Augus-tu į lieknus ganyklų pakraстыje, jie mušdavo iš pasidabruoto dviejų vam-zdžių šautuvo, o žiūrys išsėdavo paukščius, ir jų žaliuose plunksnose ži-bėjo karšto kraujo lašai... (b. d.)

PAMOKOS

matematikos, fizikos, chemijos — pagal Argentinijos mokyklų programą — duoda
Prof. Dr. Jurgis Mačernis
Isleta 3865 — 4 de Junio

Korespondentai rašo

TEN GERA, KUR MŪSŲ NĖRA...

Vispasiškai pažinti svetimą kraštą ir tą pažinimą perduoti nėra jau toks paprastas dalykas ir čia retas kuris pasilieka nepaveiktas pirmųjų išpūdių aplinkos, kuri su mažom išmintin dažiausiai būna klaidinga. Be to, reikia neužmiršti, kad retas išpūdių perdavėjas sugeba pakilti aukščiau savo amšeniško akiračio.

Tas pats atsitiko ir dabar, kai tremtinių masės pajudėjo iš Vokietijos įvairiomis pasaulio kryptimis stekiant net tolimąjį Australiją, P. Ameriką, Kanadą, JAV-bes ir artimesnes vakarų Europos valstybes.

Kiek jau teko tremtinių spaudoje skaityti iš įvairių kraštų mūsų pirmųjų reprezentantų išpūdių, labai dažnai priešingų vieni kitiems, o kartais ir labai pikty balsų adresu tų, kurie per daug šviesiom varšom piešė nesviesų gyvenimą. Šio laikraščio puslapiuose neseniai vienas tautietis iš Australijos, pasipiktinęs mirusiu „Mūšio Kelio“ ir kt. šviesias piešiniais apie ta „amai pasakiską Australijos gyvenimą, tiesiog reikalauja iš buv. redaktorių pasiaiskinimo.

Teisingai redakcijos pastaboję pažymėta, kad tie laikraščiai rašė tai, ką jiems korespondentai atsiųdavo, o patikrinti ar jie rašo tiesą nebuvo galimybių, nei prieš 2-3 metus, nei dabar. Reikėtų dar pridėti, jog ir dabar gali atsirasti (aš pats tokius žinau) tokių asmenų, gyvenančių Australijoje, kurie gerb. Prano P. liūdnuo patyrimus palaikytų amšeniškais patyrimais, bet jokių būdu netaikintais visiems Australijon atvykusiems lietuviams. Ir rask tada teisybę? Aš esu tikras, kad gerb. P. labai pavydi visiems tiems tūkstančiams, kurie nuvyko „aukso“ šalin Amerikon, bet aš galiu lygiai tiek pat surasti JAV-bėse buv. tremtinių, kurie pavydi Australijoje gyvenantiems.

Ir vėl gi susiduriame su neaiškumu. Žodžiu, pasidaro užburtas ratas: vieni kitus kaltina, vieni kitiems pavydi, gi tikrumoje perkeltus šiandien kovą Joną iš JAV į Australiją, arba koki Petrą iš Australijos į JAV, lygiai tokius pat skundus girdėtume.

Toliau, tenka pripažinti, kad labai didelis išvykusių nuosimtis ir užjūrio kraštus vadovavosi nerealiomis svajonėmis apie savo pasiraikiąjį kraštą. Daug kas buvo užmiršęs, kad jokiam dalykui neįmanoma rasti tokių teisių ir laisvių, kuriomis buvo naudojamas savame krašte. Visuose tose kraštuose žmogus vertinamas pagal kišenės stovį, raumenų jėgą, o ne pagal išsilavinimą lygi ar nepasiraikiąjį žmoniškumą. Kadangi mūsų visų kišenės tuščios, tai pasilik raumenys, kurių jėga irgi nevisuomet likdavo pagrindine pasisekimo sąlyga. Dar yra įstatymai, kurie jokiam krašte neteikia pirmenybių sveiktis, o kur tokių įstatymų suprantamas demokratiškas laisvųjų pogandiniai sumetimais nėra, tai šia nekomplikuotą procedūrą atlikdavo paprasčiausiai nerasyti gyvenimo įstatymai.

Už tai nėra tikslu ką nors kaltinti ar galvoti, kad anas ar kitas, nuvažiavęs į JAV-bes, ar į Kanadą yra žymiai laimingesnis, negu tas, kuris pasirinko Australiją, N. Zelandiją ar Kolumbiją. Visur tos pačios bėdos, nepasitenkinimai ir aimanos.

Senoji patarlė ir toliau galioja: ten gerai, kur mūsų nėra. Gi mūsų pareiga — išverti, išlaikyti gerai lietuviams ir visomis jėgomis kovoti ne tik už savo geresnę ateitį, bet visos lietuvių tautos laisvę, nes tik jos atgavimas galės išspręsti visus benamių rūpesčius ir vargus.

(Lietuvis) Vyt. Gedrimas
JAV-bės 1950 m.

MIRĖ LIETUVIS PROFESORIUS DR. J. RIMAVIČIUS

New Haven, Conn., JAV, 10. 2. 1950 tapo palaidotas nuo širdies ligos staiga miręs Dr. Juozas Rimavičius — Raymond, kuris mirė, eidamas vos tik 45 m. amžiaus. Jis profesorius Vancouver British Columbia, Canada, dėstydamas rusų kalbą.

Dr. Juozas Rimavičius — Raymond yra lankęs ir baigęs Yale universitete kalbų mokslus. 1932 m. jis baigė Princeton Universitetą, ir buvo pasiūstas tolimesnįjį studijų į Europą. Su-grižęs į Ameriką, lietuvių kalbą dėstė Marianopolio Universitete, vėliau lietuvių kalbą dėstė New Yorko Universitete. Buvo besiringas rašyti Lietuvių Kalbos Žodyną.

Velionis paliko savo žmoną Anna Farley Raymond, gyv. Washington, D. C., motiną Agnes Rimavičienę, brolių Viktorą ir dvi seseris (Teresė Staudinik, New Haven, Conn., o sesuo Matilda Dzuma gyvena Machanichville, N. Y.) ir daug artimų giminių.

V. — A. Sapiega.

ISPANISKAI - LIETUVIŠKAS ŽODYNAS
176 puslapiai. Kaina \$ 2. Galima gauti „A. L. Balsas“, Boedo 737, Bs. Aires.

KADA PASIBAIGIA „ROJAUS“ GARBINTOJŲ SYPSENA.

Sakykit ką norite, bet aš manau, kad sovietų sistemoje darbininkui gera gyventi, — sako fanatiški mulkiai. Iš tremties grįžtantieji „rojun“ tol syposi, kol nepatenka į enkavedistų globą, kol netampa baudžiauninkais.

Buvęs NKVD majoras, pasitraukęs į vakarus, „Tribune de Geneve“ skiltyse paskelbė savo patyrimus lydint grįžtančiuosius. Jūs cituoja „Britanijos Lietuvis“.

„1945 m. rugpjūčio mėn. buvau pasikirtas palydėti gana didelį repatriantų būrį į stovyklą rytinėje Vokietijos zonoje.

Tai buvo ilgas traukinys, sudarytas išimtinai iš prekinį vagonų. Ant kiekvieno kabojo didžiulis Stalino portretas su įrašais raudonomose kaspinuose: „Ačiū didžiajam Stalinui, kad mus išgelbėjo iš fasistinės nelaisvės!“, „Grįžtame į savo tėvynę!“ ir t. t. Vykstantiems amerikiečių kariuomenė buvo išdalinusi maisto, o tik ką pradėjusi veikti UNRRA — drabužių. Kai kurie buvo iškeitę maistą į degtinę. Pirmoji kelionės dalis vyko džiaugsminga nuotaka.

Vos tik paskutinius amerikonių postus pravažiavę ir prie sienos sustoję tučiuojau buvome apsupti sovietų dalinių. Repatriantai, „saviskius“ pamatę, parodė tikrai nuosirdų džiaugsmą lipo iš traukinio, apsikabino kareivius ir karininkus nesė ant rankų. Tačiau pastarieji, užnot džiaugęsi naujai atvykusiais, pasiliko šalti, nepamiršdami, kad atstovauja NKVD. Staiga švilpukas, ir įsakymas lip ti į vagonus. Vėliau garsiaakabiu pakelbta, kad traukinys vyks Verdau stovyklos kryptimi, kad vagonų durys turi būti uždarotos. Palydovams buvo įsakyta šauti, jei kas bandytų atidaryti duris ir iškiti iš traukinio.

Repatriantai klausėsi sypsojami. Matyt ne vienas neabejojė atsitikimu, kurį tėvynė jiems suruoš.

Po kelių valandų kelionės atvykome į Verdau. Ir vėl traukinys buvo apsuptas. Dabar jau visi buvo padėti supratę. Nusiminę išlipo repatriantai. Nuvedė juos į tam tikrus vieno karo no slėptis iškastus tunelius, kurie karo metu, matyt, buvo naudojami slėptuvėms.

Po to, kaip repatriantai buvo nuvesti ti į stovyklą, kai vyrai buvo atskirti nuo moterų ir kai įvyko patikrinimas, komendantas pasirašė man aktą, liūdinantį apie naujo žmogiškių prekių krovinio gavimą.

Mano misija buvo baigta. Atsisveikindamas su komendantu, pastieiravau, ką jis galvoja su repatriantais daryti.

— Kaip? — sušuko jis, — aš tai jau tikrai nedavėsiu jiems kaka, kaip amerikiečiai. Jie gaus tai, ką yra užsitarnavę. Čia bus pirmoji at-ranka.

Prisiminčiau tada 13 str. 2 pastraipą iš instrukcijų apie repatriantų priėmimą sovietinėje teritorijoje. Pirmoje eilėje dėl savo pesakytą, kad visi, kurie įtariamai ryšiais su Vlasovo partizanais, turės būti atskirti; paskum bus atrinkti patikimiausieji. Jie bus trumpai nusūsti namo, o vėliau gražinti vėl į Vokietiją meskerioti tiem, kurie svyruoja: repatriuoti ar ne, ir nėra tikri dėl savo likimo SSSR. Likusieji lietuviško spaudintojo brodžio išlaikymą šioje šalyje. Ačiū tai spaudai, o ypatingai jos veteranui „Argentinijos Lietuvių Balsui“, čia išbujoj savišalpinės ir kultūros organizacijos.

„A. L. Balsas“ yra visų lietuvių remtinis ir brangintinas, nes jis tarnauja visiems lietuviams, o ne kokiam nors tarptautinei sektai.

K. Zvironas.

URUGVAJUJE
— MIKAS POVLANSKIS, Urugvajaus žemės ūkio ministerijos pareigūnas, atliko formalumo atsikvietimui iš tremties savo pusbrolio, Prano Adomaičio.

— BOLIS NEMICKAS, pakeitęs seną tarnybą, pradėjo dirbti kaip audio-mo fabriko prižiūrėtojas.

URUGVAJUJE
— MIKAS POVLANSKIS, Urugvajaus žemės ūkio ministerijos pareigūnas, atliko formalumo atsikvietimui iš tremties savo pusbrolio, Prano Adomaičio.

— BOLIS NEMICKAS, pakeitęs seną tarnybą, pradėjo dirbti kaip audio-mo fabriko prižiūrėtojas.

RESTORANAS „DOS AMIGOS“
K. Paulausko ir M. Kamsiuko
PASEO COLON 449, Bs. AIRES
Tel. 33, Avenida 3202
Puikūs valgiai, baras, rezervavai šeimynoms.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

RESTORANAS „EL RAPIDO“
Federikas Grunovas
Savininkas
CENTENERA 3204. T. A. 61-1735
NUEVA POMPEYA - Bs. AIRES
Puikus maistas, skubus patarnavimas, vietiniai ir užsieniniai gėrimai. Pavieniai ir šeimynos kviečiama apsilankyti.

IS ROMOS LIETUVIŲ GYVENIMO

Romos lietuvių kolonija smarkiai tirpsta. Lapkričio mėnesį laivą „Marine Jumper“ išplaukė į JAV apie 20 lietuvių, jų tarpe: buv. prekybos atstovas Londone, Kaz. Gineitis (auto-rius veikalas Amerika ir Amerikos lietuvių), jaunas skulptorius, pirmuoju baigęs Meno Akademiją Romoje Petras Vaškus, kapitonas Janukevičius su žmona, dramos artistė Katičiūtė su vyru ir sūn. Arvydu, Dr. Tal-lat-Keipša su šeima ir keli studentai.

Į Romą atvyko prof. Ivinskis, kuris žada padirbėti porą metų Vatikano bibliotekoje.

Kelis metus egzistavusi Studentų Kolegija ir priglaudusi kelesdešimtį studentų, nuo 1. XII 49 uždaryta. Likę studentai apsigyveno privačiai ir tvarko dokumentus išemigravimui. Keli studentai pasilieka mokslo baigimui. Pora negalės emigruoti dėl biogo sveikatos stovio.

Klerikų Kolegija devynioliktuojų pasveitino į kunigus A. Bučnį. Katedrų švenčių progą pirmas mišias lietuviams atlaikė žinomas spaudos darbuotojas Vincentas Mincevičius.

St. Lozoraitis (s) energingai tarpininkauja lietuviams menininkams, norintiems dalyvauti Bažnytinio Meno parodoje Romoj, kuri žada būti šventųjų Metų begyje. Fotografijos darbus buvo galima siųsti į Atstovybę prie šv. Sosto ligi 31. XII. 49. Atsištos tapo įteiktos Jury Komisijai prie Vatikano.

BALF'o ir Lietuvių Komiteto pirm. kun. Viktoras Pavalkis taipgi ruošiasi emigruoti į JAV.

Tai tokios naujienos Romos lietuvių tarpe. Pr. Moliejus.

PASISEKES A. KUPREVIČIAUS KONCERTAS MAR DEL PLATOJ

Mūsų garsaus pianisto - virtuozo Au driaus Kuprevičiaus koncertas įvyko puošniausiu kurorto, Mar del Plata, Casino salėje 4. 4. 50. Rengėjams neteko daug reklamuoti. Andriaus Kuprevičiaus vardo paskelbimas sutraukė pilnutėlę salę rinktinės publikos.

Kuprevičius išpildė Bacho, Schumano, Chopino, Liszto ir kt. pasaulinių kompozitorių kūrinius. Nors pianas nebuvo pats geriausias, bet Andriaus Kuprevičiaus technika ne tik sužavėjo, bet staciai užbūrė publiką. Po kiekvieno išpildimo, kidavo audros aplodismentų. Teko pakartoti. Pabai goje teko virš programos skambinti. čia išgirdome Vengrų Rapsodiją.

Bent pusė publikos pasiliko salėje, kad pasveikinti išėmanti lietuvi pianistą daugybę jaunų menininkų, ypač dailiosios lyties atstovių, atakavo Kuprevičių autografų prašymais.

Vietos menininkai, suruošę šį koncertą, prašė Kuprevičių sutikti duoti dar vieną koncertą Casino salėje. Žiemos metu. J. Babušis.

BRANGINKIME SAVĄJĄ SPAUDĄ!

Porą metų pagyvenęs Argentinoje, susipažinavęs su vyresniųjų Lietuvos išeivių čia sukurtą spauda ir organizacijomis. Tikrai labai daug pasivien-timo mūsų vyresnieji brodžio idėjo į lietuviško spaudintojo brodžio išlaikymą šioje šalyje. Ačiū tai spaudai, o ypatingai jos veteranui „Argentinijos Lietuvių Balsui“, čia išbujoj savišalpinės ir kultūros organizacijos.

„A. L. Balsas“ yra visų lietuvių remtinis ir brangintinas, nes jis tarnauja visiems lietuviams, o ne kokiam nors tarptautinei sektai.

K. Zvironas.

URUGVAJUJE
— MIKAS POVLANSKIS, Urugvajaus žemės ūkio ministerijos pareigūnas, atliko formalumo atsikvietimui iš tremties savo pusbrolio, Prano Adomaičio.

— BOLIS NEMICKAS, pakeitęs seną tarnybą, pradėjo dirbti kaip audio-mo fabriko prižiūrėtojas.

URUGVAJUJE
— MIKAS POVLANSKIS, Urugvajaus žemės ūkio ministerijos pareigūnas, atliko formalumo atsikvietimui iš tremties savo pusbrolio, Prano Adomaičio.

— BOLIS NEMICKAS, pakeitęs seną tarnybą, pradėjo dirbti kaip audio-mo fabriko prižiūrėtojas.

URUGVAJUJE
— MIKAS POVLANSKIS, Urugvajaus žemės ūkio ministerijos pareigūnas, atliko formalumo atsikvietimui iš tremties savo pusbrolio, Prano Adomaičio.

— BOLIS NEMICKAS, pakeitęs seną tarnybą, pradėjo dirbti kaip audio-mo fabriko prižiūrėtojas.

URUGVAJUJE
— MIKAS POVLANSKIS, Urugvajaus žemės ūkio ministerijos pareigūnas, atliko formalumo atsikvietimui iš tremties savo pusbrolio, Prano Adomaičio.

— BOLIS NEMICKAS, pakeitęs seną tarnybą, pradėjo dirbti kaip audio-mo fabriko prižiūrėtojas.

URUGVAJUJE
— MIKAS POVLANSKIS, Urugvajaus žemės ūkio ministerijos pareigūnas, atliko formalumo atsikvietimui iš tremties savo pusbrolio, Prano Adomaičio.

— BOLIS NEMICKAS, pakeitęs seną tarnybą, pradėjo dirbti kaip audio-mo fabriko prižiūrėtojas.

URUGVAJUJE
— MIKAS POVLANSKIS, Urugvajaus žemės ūkio ministerijos pareigūnas, atliko formalumo atsikvietimui iš tremties savo pusbrolio, Prano Adomaičio.

— BOLIS NEMICKAS, pakeitęs seną tarnybą, pradėjo dirbti kaip audio-mo fabriko prižiūrėtojas.

URUGVAJUJE
— MIKAS POVLANSKIS, Urugvajaus žemės ūkio ministerijos pareigūnas, atliko formalumo atsikvietimui iš tremties savo pusbrolio, Prano Adomaičio.

— BOLIS NEMICKAS, pakeitęs seną tarnybą, pradėjo dirbti kaip audio-mo fabriko prižiūrėtojas.

„A.L.BALSO“ 900-TAI NUMERIŲ SKAITMENIMIS

Prieš nepilnus 23 metus, vargingiausias Argentinos lietuvių kolonijos kūrimosi metais, sunkiausiomis aplinkybėmis, pasirodė menkutis „A. L. Balsas“, kuris buvo tartum švyturys ir kelrodėis į sunkią emigranto būklę patekusiems lietuviams. Iš idėjos ir pasiūlymo redaguojamas ir leidžiamas, rado didelį pritarimą skaitytojų tarpe. Todėl galėjo didėti ir tobulėti iki dabartinio savo stovio. Dauguma senųjų atėvių nuo pat pirmo numerio iki 900-tojo be pertraukos tebeskaito jį. „A. L. Balsas“ skaitytojai todėl pamėgo, kad jis yra laisvas nuo partinių pakraipų.

Be „A. L. Balsas“ per 23 metus buvo mėginama leisti kitus laikraščius, bet jie visi neišvengė partinių pakraipų dėl ko nesusilaikė didesnio tiražo ir turėjo nustoti tie. Taip pat trūko tokių spaudos darbiu pasiūkavusių žmonių, kaip „A. L. Balsas“ kad turi.

Taigi keliant ovacijas 900-tajam „A. L. Balsas“ numeriui ir sveikinant spaudos veteranus Pr. Ozinską ir K. Noršką bet uoliosius bendradarbius, įdomu pažvelgti kas per apytikriai skaitmenys gaunasi iš 900-tų „A. L. Balsas“ numerių. Tikslų skaitmenų negalima gauti todėl, kad „A. L. Balsas“ įvairiaiėjo, turėjo nevienodą formatą ir tūzažą.

Per beveik 23 metus išleista 900-tai numerių. Kiekvieno numerio išėjo apie 3000 egzempliorių, o iš viso 2.700.000 egz. Kiekvienas egzempliorius svėrė apie 50 gramų. 2.700.000 egz. reikėjo 135.000.000 gramų arba — 135.000 kg., arba — 135 tonų popierio. Šiam popierio svertui ir spaustuvei atvežti reikėtų 13½ sunkvežimio po 10 tonų talpos.

Kiekvienas „A. L. Balsas“ lapas buvo apie 50 cm. ilgio ir 35 cm. pločio. Vienas lapas turėjo 1750 kv. cm. Kiekvienas egz. vidutiniškai turėjo po 3 lapus, kas sudaro 5250 kv. cm. egzemplioriuje. 2.700.000 egz. klojant ant Argentinos tuščių laukų būtų gali ma užkloti 14.175.000.000 (keturiolika milijardų 175 milijonus) kv.cm. arba — 1.417.500 kv. m., arba — apie 1½ kvadratinio km.

Vieno „A. L. Balsas“ egz. tris lapus ištiesus galia vienas kito gauti 105 cm ilgio ir 50 cm. pločio juosta. Ištiesus visus 2.700.000 egz. gautume 283.500.000 centimetrų, arba 2.835.000 m., arba — 2835 km. ilgio juosta.

Redaktorius ir leidėjas (išskiriant talkininkus) kol vieną „A. L. Balsas“ numerį paruošdavo ir išleisdavo, sunaudodavo abu kartu apie 16 darbo dienų. Visų 900 - tų numerių išleidimui sunaudodavo apie 39½ darbo metų, arba — 380 mėnesių, arba — 2057 savaitių, arba — 14.400 dienų, arba — 115.200 valandų, arba — 6.912.000 minučių, arba 414.720.000 sekundžių.

Gal ne vienam skaitytojui, turinčiam galvoje, kad kairiųjų Buenos Aires dienraščiu vienas numeris išleista milijoninio tiražo, čia apie „A. L. Balsas“ patiekti skaitmenys atrodys labai maži. Tačiau, pažvelgus į mūsų skaičių šiame krašte bei leidimo sunkias sąlygas, šie skaičiai yra labai dideli ir pasiekti per didelį spaudos darbuotojų pasiaukavimą ir skaitytojų nuosirdų lietuviško spaudos rėmimą.

Be to „A. L. Balsas“ atlikti nuopelnai lietuvių kultūros srityje, kovoję dėl Lietuvos laisvės ir išeivių tarpe žadintame Tėvynės meilės, yra neįkainojami ir verti pagarbos. Ateities Lietuva „A. L. Balsas“ nuopelnus aukso raidėmis išrašys ir istorijos lapus.

Linkėtina, kad „A. L. Balsas“ ne nutiltų tol, kol Argentinoje plaks lietuviškos širdys.

Leonas Kančauskas.
Buenos Aires. 19. 4. 1950.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v.

NERVŲ IR PROTO LIGOS
Liaukų nenormalumai
DR. SANCHEZ AIZCORBE
Paraguay 1365 Tel. 42-8425
Nuo 10 iki 12 ir nuo 15 iki 19 v

